JAARVERSLAG 2016

'We zijn zeer verheugd dat we, middels het monteren van onderdelen, een kleine bijdrage mogen leveren aan het fabriceren van hoogwaardige producten.'

NoordWestGroep

NoordWestGroep N.V.

Postbus 163, 8330 AD Steenwijk

Koematen 36-38, 8331 TK Steenwijk

Telefoon (0521) 52 92 00

info@noordwestgroep.nl

www.noordwestgroep.nl

Inhoudsopgave

Algemeen **2**

Organogram **3**

Verslag Bestuur en Raad van Commissarissen **4**
De invoering van de participatiewet vraagt veel gewenning bij partners 4

Verslag van de Ondernemingsraad **5**
We zijn in de gelukkige omstandigheden dat we een vinger aan de pols kunnen houden 5

Verslag Werken en Leren **7**
Wederom successen en positieve ontwikkelingen 7
Samenwerking met bedrijfsleven in de regio uitgebreid 8
Gemeente en NoordWestGroep werken samen in beheer en onderhoud van de openbare ruimte 9
Werkstage voor mensen uit Eritrea 11
Cycloon Post en Fietskoeriers nieuwe partner voor NoordWestGroep 12
Bijzonder project voor de groenvoorziening 13
Nieuwe sportveldenmaaier 14
Perron 3 zet zich in voor minima 14
Werkontwikkeling met de Werkstapmethode 15
Ondernemers willen graag inclusief ondernemen als de randzaken goed geregeld worden 16
Groenvoorziening opnieuw VCA-gecertificeerd 16

Sociaal Verslag **17**
Van Sociale Werkvoorziening naar participatiewet 17

Verslag arbeidsintegratie 20
Jobcoachingsactiviteiten toegenomen 20
Een goede begeleiding is belangrijk, ze moeten wel verder kunnen 21
Als het nodig is, maak ik mensen zelfs wegwijs met de trein 22

Jaarrekening **23**

Gebruikte afkortingen

Algemeen

Vergadering van aandeelhouders
Enig aandeelhouder van de nv is de gemeente Steenwijkerland, in persoon vertegenwoordigd door wethouder E. Dedden

Raad van Commissarissen
W.R.M. Toering
H.A.M. Korst, voorzitter
J. Smit, secretaris

Drs. W.R.M. Toering

Functie	huidig: financieel adviseur/ondernemer gevestigd onder de naam Toering Financieel Management. Voormalig directeur/mede-eigenaar accountantskantoor BBT Supportancy
Nationaliteit	Nederlands
Benoemd per	19 mei 2015
Nevenfuncties	voorzitter stichting Donderdag Meppeldag, voorzitter Sociëteitsvereniging Tivoli

Ir H.A.M. Korst

Functie	consultant, voormalig directeur Cebeco Agritech, Agrifac en Manus Holland. Vanaf 2001 zelfstandig ondernemer onder de naam Korst Management & Advies en werkzaam in diverse functies, o.a. als interim directeur van Kornelis caps & closures (2003/2004).
Nationaliteit	Nederlands
Benoemd per	17 oktober 2013
Nevenfunctie	Bestuurslid Stichting Beroepsonderwijs Steenwijkerland

J. Smit

Functie	Voormalig adjunct rayondirecteur ING Bank Steenwijk, Meppel, Staphorst
Nationaliteit	Nederlands
Benoemd per	26 februari 2009
Nevenfuncties	Relatie- en Parkmanager Business Club Steenwijkerland, directeur A28 Staphorst Media BV en vicevoorzitter Stichting Sport en Business Staphorst

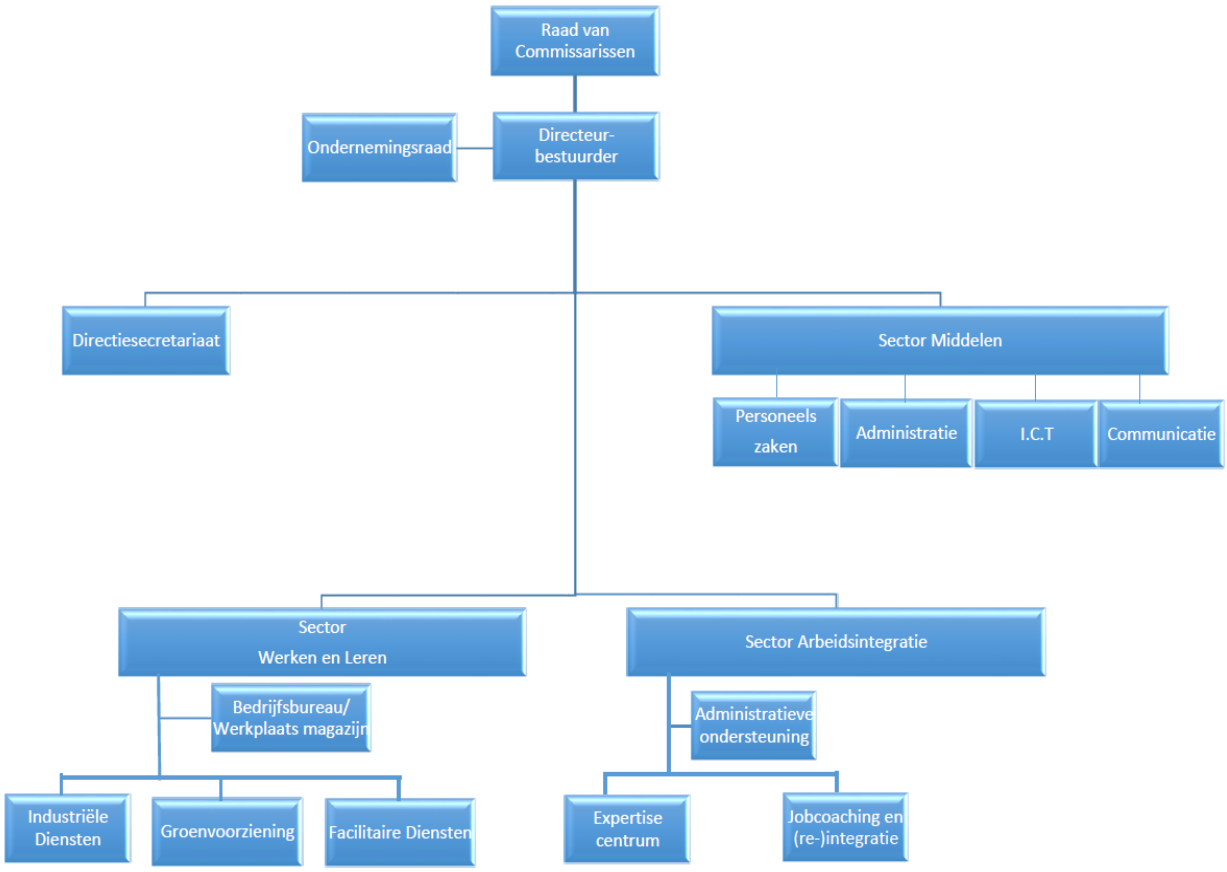
Bestuur
Het bestuur van de nv is directeur G. van Hofwegen

Ondernemingsraad

- ► dhr. W. Nieborg
- ► dhr. B. Nijdam
- ► dhr. H. Vonk
- ► dhr. M.W. Mellink
- ► dhr. H. Frenay
- ► dhr. D. Ligt
- ► dhr. G. Siekmann
- ► dhr. R. den Besten
- ► dhr. R. Veen
- ► dhr. R. van Dijk
- ► dhr. J. Kruithof

► ambtelijk secretaris: mevr. J. Dam

Organogram

Raad van Commissarissen
Ondernemingsraad
Directeur-bestuurder
Directiesecretariaat
Sector Middelen
Personeels zaken
Administratie
I.C.T
Communicatie
Sector Werken en Leren
Sector Arbeidsintegratie
Bedrijfsbureau/ Werkplaats magazijn
Administratieve ondersteuning
Industriële Diensten
Groenvoorziening
Facilitaire Diensten
Expertise centrum
Jobcoaching en (re-)integratie

De invoering van de participatiewet vraagt veel gewenning bij partners

De veranderingen als gevolg van de Participatiewet laten zich ook zien in de wijze waarop verslag wordt gedaan. Het Jaarverslag over 2016 kent een soberder uitvoering dan voorheen.

Wederom levert NoordWestGroep een jaarverslag met een negatief resultaat. Dit is het gevolg van de participatiewet en de daarmee samenhangende gewijzigde subsidiestroom. Daardoor verschuift de missie van het bedrijf gaandeweg van het zijn van een sociaal werkbedrijf naar een bedrijf dat kandidaten uit het doelgroepregister ondersteunt, ontwikkelt en begeleidt naar werk. De Participatiewet is bedoeld om iedereen een plek in het normale arbeidsproces te geven, ook kandidaten die voorheen werden opgenomen in een werkvoorzieningsschap. Het is deze omslag waar het Plan van Aanpak “Vertrouwen, Ondernemen, Verbinden” van het MT IGSD/NWG voor is opgesteld en in 2016 uitgevoerd.

De invoering van de Participatiewet brengt voor onze medewerkers onzekerheid met zich mee, omdat niet duidelijk is wat de uitkomst van dit veranderingsproces is. Zeker voor onze medewerkers met een SW-status is dit een moeilijk situatie. Zij zijn gebaat bij zekerheid over hun rechtspositie. Vandaar dat in 2016 steeds het uitgangspunt is gehanteerd, dat hun rechten zoveel mogelijk worden gegarandeerd.

Als uitvloeisel van het Plan van Aanpak wordt NoordWestGroep, en dan met name de locatie Koematen, door de IGSD gebruikt als instructie-, diagnose- en opleidingslocatie. Hiermee wordt de samenwerking ook op uitvoeringsniveau versterkt en vervalt het verschil tussen beide organisaties steeds meer. Dit is een goede ontwikkeling omdat de doelgroep die voorheen instroomde bij NWG nu instroomt bij de IGSD. De begeleiding van beide groepen wordt hiermee goed afgestemd.

Niet alleen voor onszelf, maar zeker ook voor onze zakelijke partners betekent de Participatiewet een verandering. De omslag naar het in dienst nemen van arbeidskrachten op loonwaarde is iets dat veel gewenning vraagt. Het grijpt namelijk in op het businessmodel van deze zakelijk partners. De gewenningsperiode zal zeker enkele jaren in beslag nemen. Daarbij is het vinden van de juiste vorm en balans de grote uitdaging. De bereidheid van onze zakelijke partners om samen een goede taakverdeling te vinden is groot. In het afgelopen jaar is daar middels discussiebijeenkomsten in grote en kleine groepen veel aandacht aan besteed en inzet op gepleegd. Het komende jaar zal deze aandacht blijven en zullen daarnaast ook andere gezamenlijke acties worden gestart.

De eerste stap op dit pad is het afgelopen jaar gezet door de overdracht van de postactiviteiten van NoordWestGroep aan Cycloon. Hierbij is voor onze medewerkers de detacheringsconstructie gekozen.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen heeft vijfmaal vergaderd en daarnaast is er driemaal een aandeelhoudersvergadering gehouden met de enig aandeelhouder.

De samenstelling van de RvC is in het verslagjaar niet gewijzigd. Het lid Jan Smit is dit jaar herbenoemd. Voor deze herbenoeming was een wijziging van de Statuten noodzakelijk; deze is in goed overleg met de enig aandeelhouder tot stand gekomen.

De uitvoering van het Plan van Aanpak door de interim directeur/bestuurder en de voorzetting van de opdracht in 2017 heeft de nodige inzet en veel overleg gevraagd van de leden van de RvC, het dagelijks bestuur van de IGSD en de gemeente Steenwijkerland.

Op de uitvoering van het Plan van Aanpak, en de gevolgen daarvan voor de ontwikkeling van NoordWestGroep in 2016, kijkt de RvC met tevredenheid terug.

De toekomstige ontwikkelingen worden door de RvC nauwgezet gevolgd, om de bestuurder met raad en daad ter zijde te staan en partner te kunnen zijn van de aandeelhouder.

We zijn in de gelukkige omstandigheden dat we een vinger aan de pols kunnen houden

In het begin van een nieuw jaar is het gebruikelijk om terug te kijken op het voorbije jaar. 2016 is op dit moment van schrijven nog maar kort geleden gepasseerd, maar we zijn alweer volop bezig met de planning van 2017. Terugkijkend naar het voorbije jaar levert dat een heel ander gevoel op dan het jaar daarvoor. Werd het jaar 2015 door de ondernemingsraad nog bestempeld als een bewogen jaar, 2016 was voor de ondernemingsraad van een heel andere orde. Rust in de organisatie en consolidatie van de ingezette weg, maakte dat ook de ondernemingsraad zich kon bezighouden met zaken waar een ondernemingsraad zich zou moeten bezighouden.

In het begin van het jaar zijn we dan ook van start gegaan met het houden van een beknopte enquête onder een aantal betrokken medewerkers met betrekking tot het onderwerp: detacheringen. Met het houden van deze enquête hebben we getracht min of meer uniforme kaders te kunnen aangeven, waaraan iedere detachering in ieder geval aan zou moeten voldoen. De aanbevelingen die we hieruit gedaan hebben zijn gepresenteerd bij Personeelszaken en bij de teamleider van het team Werk.

De ondernemingsraad heeft het afgelopen jaar sterker ingezet op het onderhouden van contacten met betrokkenen en organisaties

die invloed hebben op de toekomst van NoordWestGroep. Zo hebben we contacten gelegd met de vakbonden, is een vakbondsbestuurder van de FNV bij ons op bezoek geweest, hebben we contacten met de gemeenteraden van Steenwijkerland en Westerveld en zijn we deelnemer in brede overleggen van de diverse ondernemingsraden van de gemeenten Steenwijkerland, Westerveld en onze partner IGSD.
Daarnaast kunnen we ook nu weer rustig stellen dat de verstandhouding met de raad van commissarissen, maar ook met de directeur meer dan uitstekend te noemen is. In de diverse ondernemingsraad vergaderingen, maar ook tijdens ons jaarlijks uitje, is er sprake van een open en transparante benadering van elkaar, waarbij er gehoor en respect is voor elkaars standpunten. Dat laatst genoemde uitje hebben we met z'n allen gemaakt om ons een kijkje in de toekomst te geven m.b.t. het gebruik van Werkstap. Onze collega's van IMpact Kampen zijn daarmee langer aan de slag. De implementatie van Werkstap binnen NoordWestGroep heeft constant de aandacht van de ondernemingsraad. We zijn in de gelukkige omstandigheid dat enkele ondernemingsraadleden hierbij nauw betrokken zijn, zodat we het gevoel hebben continue een vinger aan de pols te kunnen houden.

Helaas is de personele bezetting van de ondernemingsraad in het afgelopen jaar nog verder afgenomen doordat persoonlijke omstandigheden het voor Geert Siekmann en Jan Kruithof niet toelieten zich verder nog actief in te zetten voor de ondernemingsraad. Met het zicht op de komende verkiezingen van eind februari 2017 hebben we in onderling overleg besloten de vacatures in de resterende periode niet verder op te vullen. Dat maakt wel dat we een periode met onderbezetting te maken hebben gehad. Ondanks dat lukt het nog steeds om voldoende zicht te houden op zaken als detachering van postmedewerkers naar Cycloonpost, Arbo aangelegenheden, BHV organisatie en ziekteverzuim. In het kader van dit laatste onderwerp hebben we ook gesproken met de aan NoordWestGroep verbonden bedrijfsarts.

Het afgelopen jaar overziend, kunnen we vaststellen dat de ondernemingsraad van NoordWestGroep zorgen heeft over de toekomst, een toekomst die onzeker is en waarvoor verschillende scenario's te bedenken zijn. We hebben de indruk dat we betrokken en gehoord worden en kunnen meedenken. Dat stelt gerust en maakt dat we wel vertrouwen houden op een goede toekomst. De samenwerking die op veel fronten daarvoor noodzakelijk is, die is er.

Wicher Nieborg,

Voorzitter ondernemingsraad NoordWestGroep

De OR in vergadering

Wederom successen
en positieve ontwikkelingen

In het verslagjaar is in alle disciplines sprake geweest van een goed gevulde orderportefeuille. Dit heeft voor onze productgroepen, Industriële Diensten, Facilitaire Diensten en Groenvoorziening geleid tot hogere omzetten dan begroot. In een arbeidsontwikkelbedrijf is het een "must" om voldoende werk voor handen te hebben. Dit speelt nog meer, indien, zoals bij NoordWestGroep, de infrastructuur ook ter beschikking wordt gesteld voor andere personen met een (bepaalde) afstand tot de arbeidsmarkt.

Voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt heeft NoordWestGroep 86 werk-leerplaatsen gecreëerd met als doel de deelnemers arbeidsfit te maken. Werk is hierbij het middel om het doel te bereiken. We prijzen ons gelukkig dat we ook dit jaar weer in staat zijn geweest voldoende orders binnen te halen.

Voor de meeste vaste opdrachtgevers voor NoordWestGroep was sprake van een gelijke orderportefeuille dan het voorgaande jaar. Voor enkele partijen mochten we zelfs meer orders uitvoeren zoals bij Dyka, Waelbers en Bibliotheekservice Fryslân. Tot deze groep behoort ook zeker de firma Agrifac Machinery BV uit Steenwijk. In het verslagjaar was sprake van een vervijfvoudiging van de omzet ten opzichte van het jaar daarvoor. Zowel op locatie van Agrifac worden door medewerkers van NoordWestGroep productie-werkzaamheden verricht, als binnen de poorten van het eigen bedrijf zelf.

In het verslagjaar hebben we bij Industriële Diensten ook enkel nieuwe klanten mogen begroeten. Rubitech uit Steenwijk is een daarvan. Dit bedrijf levert onder andere hoogwaardig aluminium spuitgietwerk aan diverse multinationals in West-Europa. We zijn zeer verheugd dat wij, middels het monteren van onderdelen, een kleine bijdrage mogen leveren aan het fabriceren van deze hoogwaardige producten.

Samenwerking
met bedrijfsleven in de regio uitgebreid

Ook dit jaar hebben we met verschillende private bedrijven uit de regio weer een aantal prachtige projecten mogen uitvoeren.

Met **allround onderhoudsbedrijf Home Team**, die zich bezighoudt met organiseren en uitvoeren van het onderhoud en reparaties aan woningen en overig vastgoed, werd een samenwerking aangegaan met betrekking tot het uitvoeren van (klein) onderhoud aan woningen, inclusief het bijbehorende terrein, van de ledenvereniging Espria. Van deze vereniging zijn 350.000 huishoudens lid met als kerngebied Noordoost, Midden en Noordwest-Nederland.
Voor een deel van deze groep heeft NoordWestGroep in opdracht van Home Team geheel zelfstandig diverse onderhoudswerken mogen uitvoeren vooral op het gebied van laagdrempelige hand- en spandiensten. Twee medewerkers van NoordWestGroep zijn gedurende het gehele jaar drie dagen in de week actief in de weer geweest met de uitvoering van de opdrachten en dit alles tot volle tevredenheid van een ieder.

Ook de al jarenlange samenwerking met **de Rijk Groen BV** is over en weer verder geïntensiveerd in het verslagjaar. Zo heeft NoordWestGroep een 50-tal particuliere opdrachtgevers overgedragen aan de firma de Rijk. Daar tegenover staat dat NoordWestGroep weer verschillende projecten voor haar zakenpartner heeft mogen uitvoeren. Zo kwam dit jaar een uitgebreid groenbestek in Wolvega weer op ons bordje te liggen en mochten we nabij Drachten een plantklus uitvoeren.
Ook in de piek van het groeiseizoen, waarbij sprake was van extreme groeiomstandigheden, wisten beide partijen elkaar te vinden en te ondersteunen bij het realiseren van de gewenste kwaliteitseis van de opdrachtgevers.

Een nieuwe zakenpartner in het groen betreft de firma **Sight Landscaping b.v.** uit Harderwijk. Aan deze firma is een deel van het groenbestek van de gemeente Steenwijkerland uitbesteed. Het betreft hier het bestrijden van onkruiden op verhardingen. Nu chemische middelen niet meer mogen worden toegepast, heeft NoordWestGroep professionele hulp moeten inschakelen om aan haar verplichting tegenover de gemeente te kunnen voldoen. Het bestrijden van de onkruiden wordt in samenwerking gedaan, waarbij Sight Landscaping de professionele machines inclusief bediening levert en

NoordWestgroep het handwerk op moeilijk bereikbare plaatsen verzorgt. Deze samenwerking is van beide kanten dusdanig goed bevallen, dat er de komende twee jaar een vervolg zal komen.

Met **Bibliotheekservice Fryslân** bestaat al een jarenlange samenwerking en dat naar ieders tevredenheid. Dit heeft er onder andere toe geleid dat de bestaande overeenkomst tussen beide partijen weer met een jaar verlengd is. Daarnaast hebben we in de verslagperiode bijna 50% meer boeken van de opdrachtgever mogen bewerken. Aangezien bibliotheken steeds meer een andere rol krijgen in de maatschappij, is Bibliotheekservice Fryslân zich aan het oriënteren hoe zij hier het beste invulling aan kan geven. Uiteraard trekt ze hier samen op met de bij haar aangesloten bibliotheken, maar ook voor NoordWestGroep is hierin een rol weggelegd. Niet op het beleidsmatige vlak, maar wel als het om uitvoeringszaken gaat. We ervaren het als uitermate plezierig dat onze zakenrelatie ons hierin betrekt.

Het maken van een boekomslag

Gemeente en NoordWestGroep werken samen
in beheer en onderhoud van de openbare ruimte

NoordWestGroep zorgt samen met de gemeente de komende drie jaar voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in de gemeente Steenwijkerland. Ten opzichte van het vorige jaargang is sprake van een wezenlijke verandering.

Ten eerste wordt NoordWestGroep nu weer ingezet in het gehele gebied van de gemeente en ten tweede is sprake van een uitbreiding van het takenpakket. Niet alleen wordt het zogenaamde “groen” onderhouden, maar ook wordt het overige “verzorgend” onderhoud ter hand genomen. Hierbij valt te denken aan het schoonmaken van verkeersborden, straatmeubilair en speeltoestellen. Ook het onderhouden van de verharding behoort nu tot het takenpakket als ook het stedelijk water, bruggen, steigers, vlonders en het reinigen van straatkolken.

Kortom, zeer diverse werkzaamheden waarin de professionals van NoordWestGroep hun ei goed kwijt kunnen. Er is nu sprake van meer variatie in werkzaamheden voor de medewerkers en dat komt de motivatie ten goede.

Een andere grote verandering betreft de wijze wanneer het een en ander onderhouden moet

worden. De nieuwe 3-jarige overeenkomst tussen beide partijen is niet meer gebaseerd op een frequentiebestek, maar op een beeldbestek. Dit betekent dat er niet meer wordt voorgeschreven hoe vaak iets onderhouden moeten worden, maar aan welke kwaliteit voldaan moet worden. De gemeente Steenwijkerland heeft gekozen voor de kwaliteit “basis”. Het is nu aan opdrachtnemer NoordWestGroep er voor te zorgen dat gedurende het gehele jaar aan de kwaliteitseis wordt voldaan. Ook dat is een wezenlijke verandering: het onderhoud wordt nu verricht gedurende het gehele jaar en niet meer gedurende het zogenaamde groeiseizoen van april tot en met november.

Het is een mooie uitdaging voor beide partijen om samen op te trekken in deze nieuwe constructie. In het verslagjaar zijn er diverse leermomenten geweest, maar uiteindelijk kunnen we tevreden achterom kijken.

Naast het onderhouden van de openbare ruimte voor de gemeente, voert NoordWestGroep ook nog deelwerkzaamheden op de sportvelden en de begraafplaatsen voor de gemeente uit. Zo valt het (bij)maaien van alle wedstrijd- en trainingsvelden van alle verenigingen binnen de gemeente onder het takenpakket van NoordWestGroep. Ook het bemesten van de natuurgrasvelden is een werkzaamheid wat door NoordWestGroep wordt verricht. De werkzaamheden op de sportvelden zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst met een duur van drie jaren en loopt parallel met de overeenkomst voor de openbare ruimte.

Ook op de meeste begraafplaatsen binnen de gemeente Steenwijkerland is NoordWestGroep actief. Het betreft hier vooral het onderhouden van het “groen”.

Het tekenen van het groencontract met de gemeente

Werkstage *voor mensen uit Eritrea*

In het groeiseizoen heeft een groep van 5 tot 10 mensen afkomstig uit Eritrea een werkstage gelopen bij Groenvoorziening. Gedurende een periode van bijna een half jaar hebben zij een deel van de openbare ruimte onderhouden in Steenwijk. Deze groep werd begeleid door een medewerker die zowel Nederlands als Tigrinya spreekt. Ook deze begeleider was afkomstig uit een uitkeringssituatie.

Het belang van het opdoen van werkervaring is voor een dergelijke groep van groot belang, aangezien dit vaak de eerste stap naar integratie is. Daarnaast maakt het de deelnemers arbeidsfit waardoor de kansen groeien op een plek in reguliere arbeidsmarkt. Hiermee werd tevens deels invulling gegeven aan de Participatiewet, die onder andere zegt dat een ieder recht heeft om mee te doen in de maatschappij.

De groep heeft met veel enthousiasme en plezier de onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. De grondige manier van werken, zorgde voor de nodige complimenten van de plaatselijke bevolking. Een geslaagd project voor alle partijen, welke in de toekomst voor herhaling vatbaar is.

Tijdens de werkstage worden verschillende activiteiten in de groenvoorziening verricht

Cycloon Post en Fietskoeriers
nieuwe partner voor NoordWestGroep

Halverwege het voorgaande jaar zijn Cycloon Post en Fietskoeriers en NoordWestGroep een samenwerking aangegaan, waarbij de postactiviteiten zijn overgedragen aan Cycloon en waarbij Cycloon zich heeft verplicht de activiteiten uit te voeren met de inzet van zes gedetacheerde medewerkers van NoordWestGroep. Daarnaast maakt Cycloon gebruik van stallingsruimte van NoordWestGroep.

De overeenkomst sluit naadloos aan bij de ambities van beide partijen. Voor Cycloon betekent het een uitbreiding van activiteiten waarbij sprake is van de 20e postvestiging. Daarnaast sluit deze vestiging geografisch gezien mooi aan bij die van Meppel wat in de toekomst kan leiden tot efficiencyvoordelen.

Voor NoordWestGroep is de ambitie zoveel mogelijk medewerkers te begeleiden naar een baan bij een reguliere werkgever. Met genoemde samenwerking wordt weer een deel van die ambitie ingevuld. Daarnaast wordt met deze samenwerking bewerkstelligd dat het werk van de postmedewerkers nu voor langere tijd gegarandeerd is.

Met een eventuele toekomstige uitbreiding van het klantenbestand en/of werkenpakket heeft Cycloon eveneens de intentie uitgesproken hiervoor te zijner tijd wel mensen met een bepaalde afstand tot de arbeidsmarkt te willen inzetten. Dit past prima in de filosofie van zowel Cycloon als NoordWestGroep.

Bijzonder project
voor de groenvoorziening

Groenvoorziening wist in de laatste maand van het jaar nog een bijzondere opdracht te scoren. In opdracht van de Koninklijke Wegenbouw Stevin, afdeling Opsporen Conventionele Explosieven, mocht zij voorbereidende werkzaamheden uitvoeren voor het uiteindelijk doel: het opsporen en opruimen van munitierestanten uit de Tweede Wereldoorlog.

Om het opsporen en opruimen te vergemakkelijken heeft NoordWestGroep in een gebied van circa zes hectare groot de dichte onderbegroeiing in een bosrijkgebied verwijderd, zodat de opdrachtgever met detectieapparatuur de ondergrond kon afspeuren op munitierestanten.

Tijdens de snoeiwerkzaamheden moesten de medewerkers rekening houden met de aanwezigheid van een zeldzame varensoort en van enkele mierenhopen die vallen onder de bescherming van de Flora- en Faunawet.

Met vereende krachten en op een professionele wijze heeft NoordWestGroep de opdracht uitgevoerd, welke voor een deel ook nog doorliep in het nieuwe jaar. Voor de medewerkers die een bijdrage mochten leveren aan de uitvoering, was dit een bijzonder project waar ze veel werkplezier aan hebben beleefd.

Nieuwe **sportveldenmaaier**

In het verslagjaar heeft NoordWestGroep de beschikking gekregen over een nieuwe, 5-voudige maaicombinatie. Deze combinatie bestaat uit een Case tractor en een Ransomes maai-unit bestaande uit vijf kooimaaiers.

Deze maaicombinatie wordt gedurende het groeiseizoen ingezet om alle sport- en trainingsvelden in de gemeente Steenwijkerland te maaien. De natuurgrasvelden worden normaliter allemaal minimaal een keer per week gemaaid.

Perron 3 zet zich in voor minima

Onze lunchroom Perron 3, die in 2011 is opgericht door NoordWestGroep, is gevestigd in de vroegere stationsrestauratie nabij het treinstation in Steenwijk. Met een uitgebreide dienstverlening, waaronder ook het verzorgen van de catering voor relaties, zorgt Perron 3 niet alleen voor hongerige reizigers, maar traint ook medewerkers en werkzoekenden in diverse horecavaardigheden.

De lunchroom wordt gerund door collega's van NoordWestGroep en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Perron 3 is bijzonder geschikt als werk-leerlocatie, waarbij het doel is om iedereen dusdanig arbeidsfit te maken dat de stap naar een baan in de reguliere horeca haalbaar is.

In de maand december namen de medewerkers van Perron 3 het initiatief om een kerstdiner in de lunchroom te organiseren voor mensen die afhankelijk zijn van de voedselbank. In overleg met de plaatselijke Voedselbank werden de mensen uitgenodigd. Ruim twintig personen hebben gebruik gemaakt van het aanbod om te komen dineren.

Met heel veel inzet en enthousiasme werd een uitgebreid drie-gangen-diner bereid, met keuze uit een vis, vlees of vegetarisch hoofdgerecht. Het diner werd omlijst met muziek en een lekker drankje. Al met al was sprake van een zeer geslaagd evenement, met niet alleen tevreden gasten maar ook een tevreden crew van Perron 3. De kosten van het diner werden gedragen door verschillende vaste leveranciers van Perron 3 en de serviceclub Tafelronde 93 uit Steenwijk.

Werkontwikkeling
met de Werkstapmethode

Na de introductie van Werkstap in 2015 zijn er forse stappen gezet in het praktisch toepassen van deze methode. Alle werkleiders hebben het afgelopen jaar een training gehad en zijn gecertificeerd als praktijkopleider. Intussen is de eerste fase van de implementatie afgerond: van alle SW-collega's zijn de gegevens ingevoerd, er is bij iedere medewerker een nulmeting gedaan en een persoonlijk doel vastgesteld. Voor de een is dat 'Werken op locatie' voor de ander kan dat bijvoorbeeld een (groeps-)detachering zijn. De eerste groep medewerkers die zich via Werkstap gaat ontwikkelen is geselecteerd en inmiddels druk met persoonlijke werkopdrachten.

Waarom zulke grote veranderingen nodig zijn bij deze mensen met een afstand tot de arbeidsmark? Het antwoord is logisch. Net als de hele samenleving verandert ook NoordWestGroep. We transformeren steeds meer van een productiebedrijf in een Werk-/Leerbedrijf. Het is belangrijk dat ook onze SW-medewerkers zich blijven ontwikkelen in hun werk om zo hoog mogelijk op de werkladder terecht te komen.

Uiteraard is voor iedere medewerker het leertraject verschillend. Sommigen zullen zoveel leren dat ze een nieuwe werkomgeving willen proberen, voor andere is het leertraject meer gericht op persoonlijke vaardigheden. Het is de bedoeling dat iedereen nieuwe dingen gaat leren, zodat elke medewerker uiteindelijk zo regulier mogelijk als bij hem/haar past kan werken.

Hoe werkt het ontwikkelen van de medewerkers?

De werkleider begint met een nulmeting om te bepalen waar de medewerker op dit moment staat. Samen wordt er vervolgens een ontwikkeldoel afgesproken, dat in een werkplan wordt gegoten. Via verschillende werkopdrachten worden nieuwe vaardigheden geleerd. Dit hele voortgangsproces wordt digitaal vastgelegd in een e-portfolio en is op elke moment in te zien door zowel de werkleider als de medewerker zelf.

Het voordeel van werken met Werkstap is dat het programma niet alleen de ontwikkeling van mensen heel inzichtelijk maakt, maar ook dat je werkzoekenden kunt matchen op vacatures die ingevoerd zijn in Werkstap.

En dan?

Medio juli/augustus verwachten we dat de eerste groep SW-medewerkers hun persoonlijk ontwikkeldoel bereikt heeft. Op dat moment zijn ze breder bemiddelbaar voor werk.

Ondernemers willen graag inclusief ondernemen **als de randzaken goed geregeld worden**

Eind maart was er, als afsluiting van de Week van de Ondernemer, een forumdiscussie bij NoordWestGroep. We wilden ondernemers en politiek graag met elkaar in gesprek brengen over de betrokkenheid, regelgeving en problemen rond het inclusief ondernemen, waarbij je mensen met een arbeidsbeperking in dienst neemt.

In het forum zaten Eddy te Rietstap, eigenaar van Cycloon post en Jurjen Helfrich, voorzitter van Business Club Steenwijkerland namens de ondernemers. Vanuit de politiek deden Luc Greven, PvdA-raadslid en Marcel Scheringa, fractievoorzitter van de CU mee. NoordWestGroep/IGSD werd vertegen-woordigd door Aljo Bril, eigenaar van Buitengewoonte en Gerrit van Hofwegen, directeur NWG/IGSD.
Voordat de discussie begon gaf Gerwin de Vries van Zalsman een inleiding, hij vertelde over de manier waarop Zalsman mensen met een arbeidsbeperking inzet. Zalsman ziet voornamelijk voordelen bij het inclusief ondernemen: goede begeleiding is essentieel. Na de inleiding kregen de forumleden een aantal stellingen, deze waren of prikkelend voor ondernemers of prikkelend voor de politiek. Bijvoorbeeld: “Mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen is een te groot risico voor ondernemers” en “De politiek denkt vaak dat de samenleving maakbaar is.” Er ontstond een levendige discussie waar de zaal actief aan deelnam. De belangrijkste conclusie die naar voren kwam, was dat ondernemers graag inclusief willen ondernemen, maar dan moeten een aantal randzaken goed geregeld worden, met name de begeleiding van de mensen met een beperking.

Na de het lunchforum was er gelegenheid om met eigen ogen te zien hoe er bij NoordWestGroep wordt gewerkt.
Het was een mooie en actieve bijeenkomst, die aantoonde dat inclusief ondernemerschap leeft bij zowel de ondernemers als bij de politiek.

Groenvoorziening opnieuw VCA-gecertificeerd

In het eerste kwartaal heeft er weer een VCA-audit bij Groenvoorziening plaatsgevonden, met als uitkomst een positief resultaat.

Om de drie jaar moet het certificaat verlengt worden, zodat alle klanten van Groenvoorziening erop kunnen vertrouwen dat kwaliteit en veiligheid voor medewerkers, klanten en opdrachtgevers geborgd zijn.

VCA staat voor **V**eiligheid **C**hecklist **A**annemers en heeft als doel het verbeteren van de arbeidsveiligheid op het werk. Het certificaat wordt verstrekt door een onafhankelijke keuringsorganisatie. Deze checkt de werkwijze, kennis en veiligheid van de medewerkers. Een van de onderdelen van deze certificering was een examen dat alle medewerkers van Groenvoorziening allemaal afzonderlijk moesten afleggen. De medewerkers zijn hiervoor allemaal geslaagd!

Van Sociale Werkvoorziening naar Participatiewet

Als gevolg van de per 1 januari 2015 ingevoerde Participatiewet krijgt NoordWestGroep meer en meer te maken met een bredere doelgroep, nu er ook arbeidsontwikkeling aangeboden wordt aan cliënten van de IGSD.

Enkele jaren geleden is al de transitie van werkvoorziening naar Leer-Werkbedrijf ingezet. Het afgelopen jaar heeft deze ontwikkeling nog meer handen en voeten gekregen. Samen met de collega's van IGSD is hard gewerkt aan de invoering van het systeem Werkstap. Werkstap is gericht op het concreet begeleiden en monitoren van de ontwikkeling van werknemers en cliënten. Concreet betekent dit dat Werkstap wordt ingezet voor Werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt én voor de Werknemers met een dienstverband in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.
Werknemers die op 31 december 2014 een dienstverband hadden in het kader van de Wet sociale Werkvoorziening behouden hun aanspraken in het kader van dat dienstverband.
Dat is fijn, maar tegelijkertijd is de SW 'op slot' gegaan. Mensen die in het verleden een indicatie kregen in het kader van de WSW moeten ook nu nog begeleid worden. Samen met de IGSD wordt ingezet op het zoeken van een passende plaats voor deze groep burgers.

Opbouw van de formatie

De gemiddelde personeelsbezetting in 2016 is 301,83 SE. SE staat voor standaardeenheden. Medewerkers met een indicatie arbeidshandicap "matig" tellen daarbij voor 1, medewerkers met de indicatie "ernstig" tellen voor 1,25.
Er vond uitstroom plaats door pensionering, arbeidsongeschiktheid, ontslag wegens een dringende reden, ontslag op verzoek van de medewerker en door het niet verlengen van een tijdelijk dienstverband.

Op 1 januari 2016 werkten 345 personen in SW dienstverband. Eind 2016 hadden 340 personen een actief dienstverband in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.

Aantal personen dienstverband SW	Mutatie	Stand
Stand per 1 januari 2016		345
Pensionering	-5	
Verhuizing	2	
Niet voortzetten tijdelijk dienstverband	-1	
Overig	-1	
Stand per 31 december 2016		**340**

Brede doelgroep

Naast de WSW-doelgroep is sprake van begeleiding van een groep mensen van zeer uiteenlopende achtergrond.
Dat doet een groot beroep op de inzet en wendbaarheid van werkleiders. Er is meer diversiteit in de teams op de werkvloer en dat vraagt vaak om maatwerk in de benadering.
Een flinke klus, die met grote inzet wordt opgepakt. Vanuit de organisatie wordt er alles aan gedaan werkleiders in dit verband de juiste 'gereedschappen' aan te reiken door middel van gerichte trainingen.

Daarbij moet voor ogen worden gehouden dat met name de groep vanuit de IGSD zeer divers is samengesteld en lang niet alle mensen even gemotiveerd zijn om bij NWG aan de slag te gaan.

Een overzicht van de organisaties waar we het afgelopen jaar mensen van kregen:

Regeling	Aantal trajecten
Vanuit IGSD	199
Vanuit UWV	23
Stage bijzonder onderwijs	8
Taakstraffen	5
Voortrajecten (mensen met WSW indicatie)	7

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim blijft in totaliteit hoog. Het aandeel van het kaderpersoneel in het verzuim, dat in 2015 relatief hoog was door langdurig verzuim, is gedaald van 6,6% in 2015 naar 1,4% in 2016. Echter, ook in 2016 was het verzuim van medewerkers met een SW dienstverband hoog. Daarbij wordt opgemerkt dat de stijging grotendeels is toe te rekenen aan niet beïnvloedbaar langdurig verzuim. In 2015 was 1,3% van deze medewerkers meer dan een jaar ziek. In 2016 is dat percentage gestegen naar 3%. De verzuimfrequentie is vrijwel gelijk gebleven, van 2,57 % in 2015 naar 2,59% in 2016.
In 2016 is een training verzuimgesprekken gehouden waar alle leidinggevenden aan hebben deelgenomen. Momenteel wordt gewerkt aan een “telefoonscript” voor het aannemen van ziekmeldingen.

Ziekteverzuim percentage

	2016	2015	2014	2013
Totaal	11,6	11,3	11,7	11,6
WSW	14,3	13,5	12,3	12,6

*het totaal ziekteverzuim omvat alle regelingen inclusief het kaderpersoneel.

Opleiding en ontwikkeling

De start van Werkstap betekent dat voor elke medewerker ontwikkelmogelijkheden in kaart worden gebracht en een daarbij passend traject wordt gestart. Werkstap hanteert concrete werkopdrachten die in de dagelijkse praktijk worden uitgevoerd. Daarmee wordt de ontwikkeling van de medewerker concreet zichtbaar. Daarnaast worden opleidingen en bijscholingen aangeboden. In het verslagjaar is 99 keer een opleiding of bijscholing gestart.

Het meest in het oog springend is het opleidingstraject dat SW-voorlieden hebben gevolgd. Dit is gebeurd door middel van een intensief coaching- en trainingstraject. Daarnaast zijn er nog diverse andere cursussen uitgevoerd, zoals een basiscursus bosmaaien, sociale hygiëne en een cursus bedienen van een electropallet-truck/vorkheftruk/stapelaar. Ook vonden de gebruikelijke bijscholingen op het terrein van bedrijfshulpverlening en levensreddende eerste handelingen plaats.

Lezen en schrijven

De Stichting Lezen en Schrijven spant zich in om mensen die moeite hebben met lezen en of schrijven te ondersteunen en begeleiden. Dat gebeurt door het aanbieden van taalcursussen én door het inzetten van taalcoaches. Dat zijn vrijwilligers uit de gemeente Steenwijkerland. NoordWestGroep is betrokken bij de activiteiten van deze stichting. Eén medewerker van NWG heeft in 2016 een taalcursus gevolgd en twee medewerkers zijn begeleid door een taalcoach.

Werkladder

In bijgaande tabel is een verdeling te zien naar trede op de zogeheten werkladder. Elke volgende trede is een stap dichter bij de reguliere arbeidsmarkt.

Sportplus

Ook in 2016 hebben medewerkers van NoordWestGroep meegedaan met het Sportplus project dat in samenwerking met het beweegteam van de gemeente Steenwijkerland en IGSD-SW wordt uitgevoerd. Medewerkers kunnen onder intensieve begeleiding van het beweegteam sporten. De opbouw is jaarlijks 3 blokken van 3 maanden, waarbij de deelnemers 3 keer per week sporten. Het doel van het Sportplus project is het activeren van deelnemers op diverse aspecten: lichamelijk, psychisch en sociaal. Deelname aan Sportplus maakt voor de medewerkers van NoordWestGroep onderdeel uit van de arbeidsontwikkeling. In 2016 hebben vier medewerkers meegedaan aan het SportPlus traject.

Werkladder	Per 1-1-2016		Per 31-12-2016	
	Aantal	%	Aantal	%
Beschermd intern	109	31,6%	104	30,6%
Werken op locatie en beschermd extern	128	37,1%	125	36,8%
Groepsdetachering	53	15,4%	55	16,2%
Individuele detachering	45	13,0%	44	12,9%
Begeleid werken	10	2,9%	12	3,5%
Totaal	**345**	**100,0%**	**340**	**100,0%**

Arbeidsintegratie bij NoordWestGroep

Jobcoachingsactiviteiten **toegenomen**

De diverse activiteiten en trajecten binnen Arbeidsintegratie zijn het afgelopen jaar fors toegenomen. Naast jobcoaching voor trajecten voor de IGSD en de begeleiding van medewerkers die nog onder de oude WSW-regelgeving vallen, hebben wij het afgelopen jaar voor het UWV Individuele Reintegratie Opdrachten (IRO) verzorgd, Sociale Activering gedaan en zijn we gestart met de programma's 'Werkfit' en 'Naar Werk'.

Ook hebben wij trajecten verzorgd voor clienten van onze maatschappelijke partners Dimence, Frion, RIBW, UWV, MEE en de gemeente.

Naast groepsdetacheringen bij bedrijven als Dyka, Grafische Afwerkingen Bindingen en de gemeente Steenwijkerland, zijn er ook individuele detacheringen geweest ?

Het afgelopen jaar waren er nog een tiental SW-ers met een dienstverband bij een reguliere werkgever in het kader van Begeleid Werken.

Ook zijn er verschillende Wajongers naar werk begeleid door onze jobcoaches. Vanuit het UWV krijgen Wajongers geen ondersteuning meer, maar kunnen ze een beroep doen op trajecten, waarmee ze vanuit Arbeidsintegratie naar de arbeidsmarkt worden begeleid.

Naast het diagnosetraject, waarin al onze cliënten gescreend worden om hun afstand tot de arbeidsmarkt te bepalen, beschikken

we over het Expertisecentrum voor persoonlijkheids- en capaciteitstesten.
Voor SW-ers die richting een detachering worden begeleid, is er een speciale training BuitenGewoonWerken. Zij worden groepsgewijs begeleid in het proces, dat leidt naar het werken bij een reguliere werkgever in de vorm van een detachering. De training is via e-learning opgezet en kan zowel groepsgewijs als individueel vorm worden gegeven.
Daarnaast wordt de taalmeter afgenomen, waarna desgewenst taaltraining of een taalcoach kan worden ingezet. Ongeveer 95% sluit de taalmeter tot nu toe met een positief resultaat af.

Vanuit het WerkgeversServicePunt worden vacatures voor zowel IGSD als NoordWestGroep gezocht en begeleidt. De expertise vanuit NoordWestGroep voor de doelgroep met een beperking past goed bij de vakkennis van accountmanagers van IGSD voor de andere doelgroepen die vallen onder de Participatiewet.
Gezamenlijk worden mooie resultaten bereikt in individuele plaatsingen, groepsdetacheringen, LWT-trajecten etc.

Een *goede begeleiding* is belangrijk, ze moeten wel verder komen

Met een brede glimlach trekt Max een werktekening van een op maat gemaakte trap uit de stapel, om uit te leggen welke speciale handelingen er allemaal gedaan moeten worden om een veilige opstap te maken. Ruim anderhalf jaar werkt hij inmiddels bij Altrex, en in die maanden heeft hij ontzettend veel nieuwe dingen geleerd.

Na een jaar stage, waarbij Max begon bij de trappenlijn en al gauw daarna naar de afdeling “special products” mocht, beviel hij zo goed dat hij inmiddels al een half jaar onder begeleiding van Eddy van der Weide van NoordWestGroep, bij Altrex werkt.
Eddy bezoekt het bedrijf eens per maand en praat dan niet alleen met Max, maar ook met Noel (voorman productie) en Willem, Max’ begeleider op de werkvloer. Ook Willem is erg enthousiast over de voortgang: ‘Max is jong en leergierig. Als je ziet hoe serieus hij werkt… Ik heb veel vertrouwen in hem. We gaan hem veel leren, want dit is duidelijk een jongen waar je in de toekomst mee vooruit kan.’

Als hij zich laat ontvallen dat er vanaf volgende week vrijdag ook gestart wordt met het leren lassen, begint Max helemaal te stralen. Dat was al langere tijd een van zijn grootste wensen. Willem haast zich te zeggen dat er wel eerst gestart gaat worden met het lassen van kleine proefstukjes en dat er daarnaast waarschijnlijk ook nog scholing gevolgd moet worden, maar Max zijn dag kan al niet meer stuk.
Als hem gevraagd wordt wat werken bij Altrex zo speciaal maakt, antwoord hij zonder aarzelen: ‘Je leert hier heel veel, en elke keer weer nieuwe dingen.
In de voorbewerking heb ik bijna alles geleerd. Kan nu werktekeningen lezen en de meeste machines bedienen.
Als het lassen er nu bij komt, kan ik straks alles.’
Eddy beluistert het tevreden: ‘Er blijven voorlopig nog wel wat nieuwe zaken die nog geleerd moeten worden, maar Willem begeleidt hem erg goed. Het is de bedoeling dat onze cliënten zich verder ontwikkelen om vooruit te komen. De begeleiding bij Altrex is een prachtig voorbeeld hoe je mensen uit het doelgroepregister kunt ontwikkelen.

Als het nodig is,
maak ik mensen zelfs wegwijs met de trein

"Als jobcoach heb je soms meer verantwoordelijkheden dan vooraf gedacht!", aldus Eddy van der Weide. "Ik begeleid natuurlijk mensen in hun ontwikkeling richting werk, maar ook de eerste periode als ze al op de werkvloer beland zijn. Vaak heeft iemand intern een werkbegeleider, maar die loopt soms tegen bepaalde zaken aan. Wij zijn blij dat bedrijven moeite willen doen voor onze mensen, dus er is ons veel aan gelegen dat misverstanden of problemen zo snel mogelijk aangekaart worden.

Het komt wel eens voor dat er een werkplek voor een cliënt is gevonden maar dat de reis er naar toe als een belemmering wordt ervaren, omdat de cliënt onbekend is met het openbaar vervoer.

Als jobcoach leg ik de cliënt dan uit hoe de OV-chipkaart werkt en hoe hij/zij met het openbaar vervoer kan reizen. In sommige gevallen stap ik samen met de cliënt in de bus of trein om samen de route te rijden en het gebruik van zo'n OV-kaart uit te leggen. Ik vind het belangrijk dat onze mensen genoeg zelfvertrouwen hebben om op het werk te kunnen komen. Zo ben ik onlangs met iemand meegereisd. Gingen we samen met de bus en trein naar Persister in Rogat voor een gesprek. Kon ik meteen uitleggen hoe je daar met het openbaar vervoer kunt komen.

Het begeleiden van mensen is maatwerk. Als je daarin kunt voorzien, maakt dat de organisatie sterker en leer je mensen om zelf de regie over hun leven te nemen".

Een vast contract voor Verena

Verena Veen kan haar geluk niet op. Na haar opleiding aan de praktijkschool Stad en Esch deed ze werkervaring op bij Eko de Eerste in Marknesse. Haar dagelijkse taken waren onder meer het twee keer per dag voeren van de dieren, het wassen van de flessen voor melk en yoghurt, kratten schoonmaken en helpen in de kaasmakerij. In de afgelopen tijd bleek Verena zo'n waardevolle kracht dat Erik Ploer van Eko de Eerste het niet meer dan logisch vond om Verena een vast contract te bieden.

Jaarrekening 2016

NoordWestGroep NV

Inhoudsopgave

Financieel jaarverslag 26

Geconsolideerde balans per 31 december 2016 31

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2016 32

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2016 33

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de geconsolideerde jaarrekening 34

Toelichting op de geconsolideerde balans 40

Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening 47

Enkelvoudige balans per 31 december 2016 56

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2016 57

Toelichting vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening 58

Overige gegevens 62

Financieel jaarverslag

NoordWestGroep NV is een organisatie voor sociale werkgelegenheid en arbeidsintegratie met als enig aandeelhouder de gemeente Steenwijkerland. De NoordWestGroep N.V. is enig aandeelhouder van dochterondernemingen Werkidee BV en Werkstation BV.

De NoordWestGroep opereert op het scheidsvlak van publiek en privaat en heeft met verschillende markten, wetgevingen en financieringsstromen van doen. Dynamiek in de sociale zekerheid verlangt flexibiliteit van NoordWestGroep ten aanzien van personeel en bezetting. NoordWestGroep blijft zich ook sterk maken voor die WSW-geïndiceerden, die blijvend zijn aangewezen op beschut werk onder aangepaste omstandigheden.

De NoordWestGroep heeft zich ten doel gesteld uitvoering te geven aan de sociale taakstelling door mensen een arbeidsontwikkeling te laten doormaken, waarbij nadruk wordt gelegd op het eigen maken van werknemersvaardigheden. Hiermee wordt beoogd mensen zo dicht mogelijk bij de reguliere arbeidsmarkt te plaatsen. Het uiteindelijke doel is het duurzaam plaatsen van medewerkers binnen het arbeidsproces.

In verband met de versterkte aandacht voor arbeidsontwikkeling is gekozen voor een primair proces dat uit twee sectoren bestaat:

- Sector Werken en Leren, met als belangrijke producten/diensten groenvoorziening en industriële en facilitaire dienstverlening;
- Sector Arbeidsintegratie waaronder begrepen het diagnosecentrum. Vanuit Arbeidsintegratie worden medewerker en cliënte begeleid naar en op de reguliere arbeidsmarkt middels individuele en groepsdetacheringen en begeleid werken.

De sector Middelen is ondersteunend aan het primaire proces

Het werkgebied van NoordWestGroep betreft voornamelijk gemeente Steenwijkerland en nabije omgeving. Onder de afnemers van NoordWestGroep bevinden zich overheidsinstellingen, bedrijven en particulieren. Gemeente Steenwijkerland neemt veel van de diensten van NoordWestGroep af: zij besteedt een deel van het gemeentelijke groenonderhoud uit aan NoordWestGroep en leent enkele medewerkers in.

In dit financieel jaarverslag wordt zowel het geconsolideerd als het enkelvoudig resultaat van 2016 gepresenteerd, alsmede de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2016 van NoordWestGroep NV.

Bezetting

Met ingang van vorig jaar kent de gemeente geen taakstelling meer en wordt er door de gemeente niet meer jaarlijks afgerekend met de rijksoverheid over de realisatie van arbeidsjaren. De realisatie van arbeidsjaren (SE) is wel richtinggevend voor de SW subsidie in volgende jaren. Zo is de subsidie met ingang van volgend boekjaar gebaseerd op de realisatie van arbeidsjaren in het voorliggende jaar (T-1).

De volgende bezetting per regeling gold ultimo het jaar:

Bezetting	Personen		Gem FTE's		Gem SE	Gem SE
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
WSW	328	334	283,1	294,5	292,89	304,52
WSW begeleid werken	12	10	-	-	8,94	7,79
WIW/WWB	6	7	5,7	6,6	-	-
Vml. ID/banen	1	1	0,9	0,9	-	-
Overig personeel	35	36	30,6	33,0	-	-
Totaal	**382**	**388**	**320,3**	**335,0**	**301,83**	**312,31**

Er zijn door NoordWestGroep 301,83 SE WSW-arbeidsjaren gerealiseerd in 2016 (2015: 312,31 SE), waarvan voor Steenwijkerland 293,38 SE (2015: 305,48) en voor buitengemeenten 8,45 SE (2015: 6,83). De NoordWestGroep heeft de volgende subsidie ontvangen voor de SW medewerkers over 2016.

Subsidie per arbeidsjaar	2016	2015
Arbeidsjaren		
Gemeente Steenwijkerland	293,38	305,48
Buitenschappen	8,45	6,83
Totaal	**301,83**	**312,31**
Gerealiseerde subsidie per SE		
Subsidie gemeente Steenwijkerland	7.393.033	7.982.856
*Per SE**	*25.200*	*26.132*
Bijdrage buitengemeenten	210.214	174.933
*Per SE**	*24.877*	*25.612*
Totaal	7.603.247	8.157.789
*Per SE**	*25.190*	*26.121*

**Het bedrag per SE is berekend op basis van de werkelijke subsidie in relatie tot het werkelijke gemiddeld SE over het jaar*

Resultaat 2016

De NoordWestGroep heeft het jaar 2016 afgesloten met een resultaat van € 0,-. Zonder gemeentelijke bijdrage zou er sprake zijn van een negatief resultaat van -/- € 621.166. Het resultaat voor gemeentelijke bijdrage is daarmee ten opzichte van vorig boekjaar verslechterd met € 323.377.

De omzet steeg met € 475.000 bij een dalend personeelsbestand. Tegenover hoger omzet staan hogere directe kosten (+ € 411.000) met name vanwege inhuur van specialistische arbeid.

Het subsidieresultaat ligt fors lager dan vorig jaar (daling € 423.000). De subsidie per arbeidsjaar daalde met 3,6%, terwijl de personeelskosten per FTE met 0,4% zijn gestegen door CAO ontwikkelingen.

Kosten

De totale loonkosten voor het SW personeel zijn gedaald vanwege een afname van het gemiddelde aantal FTE van 11,4 (daling in 2015 13,7) naar 283,1 over 2016

De loonkosten voor het kaderpersoneel liggen € 99.000 lager dan vorig jaar. Dit komt met name door een daling in het aantal FTE van gemiddeld 33,0 naar 30,6 FTE. De kosten per FTE zijn met 1,4% toegenomen vooral als gevolg van CAO ontwikkelingen.

De overige bedrijfskosten laten een stijging zien van € 71.000 ten opzichte van voorgaand jaar, met name door hogere kosten voor inhuur van personeel (€ 119.000 hoger), overige personeelskosten (€ 48.000 hoger). Daar staan lagere algemene kosten (-/-€ 36.000) en lagere incidentele lasten tegenover (-/- € 85.000).

RISICOPROFIEL

De NoordWestGroep Nv is een uitvoeringsorgaan voor de gemeente Steenwijkerland en voert een deel van de participatiewet uit voor de gemeente Steenwijkerland. De NoordWestGroep wordt deels gefinancierd uit overheidsgelden. Over de besteding hiervan wordt verantwoording afgelegd aan de gemeente.

De activiteiten van de NoordWestGroep zijn onderhevig aan financiële en operationele risico's. De NoordWestGroep onderkent dat risicobeheersing een belangrijk onderdeel van bedrijfsvoering vormt. Bewust omgaan met risico's en acceptatie van een bepaald risiconiveau helpt de organisatie bij de realisatie van de strategische en financiële doelstellingen van de NoordWestGroep.

In 2016 is de NoordWestGroep een risicoinventarisatie gestart met als doel om haar risicomanagement verder te ontwikkelen. In 2017 zal hier een vervolg aan gegeven worden, met als doel risicomanagement te verankeren in de organisatie. Hierdoor zal de organisatie beter in staat zijn haar risico's te monitoren en maatregelen te nemen die de risico's die de organisatie loopt te beheersen.

RISICO's EN ACCEPTATIE

De NoordWestGroep is een organisatie met een publieke taak. Mede vanuit dat oogpunt wil het de risico's die de organisatie loopt waar mogelijk beperken dan wel beheersen. De directie van de organisatie stelt zich doorgaans voorzichtig op ten aanzien van het lopen of aangaan van zakelijke risico's.

In de volgende paragrafen is een selectie opgenomen van de belangrijkste risico's en onzekerheden waarvoor de rechtspersoon zich ziet geplaatst. Onzekerheden ontstaan als gevolg van het geheel of gedeeltelijk ontbreken van informatie over, inzicht in of kennis van een gebeurtenis, de gevolgen daarvan, of de waarschijnlijkheid dat een gebeurtenis zich voordoet. Risico's zijn de effecten van onzekerheden op het behalen van doelstellingen.

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste risico's voor de realisatie van de strategie en de maatregelen die zijn genomen om deze risico's, voor zover economisch haalbaar, te beheersen.

Strategische risico's

De NoordWestGroep voert een deel van de participatiewet uit en is daarmee onderhevig aan politieke besluitvorming, vooral voor wat betreft de rijks- en gemeentegelden die het ontvangt voor uitvoering van de taak.

Daarnaast is de opbouw van het personeelsbestand een risico die de realisatie van strategische, vooral financiële doelstellingen bedreigen. Met ingang van 31 december 2014 is de instroom in de huidige SW regeling gesloten, waarmee er geen aanvulling van het personeelsbestand meer mogelijk is en het personeelsbestand zal aflopen.

Binnen het participatiebudget bestaat een deelbudget "re-integratie nieuwe doelgroepen". In dit budget is geld beschikbaar om per jaar een toenemend aantal nieuwe beschutte werkplekken te realiseren. Binnen Noordwestgroep is er in 2016 een persoon, die tot deze doelgroep behoort, ingestroomd. Deze is in 2016 ook weer uitgestroomd.

Operationele risico's

De voornaamste operationele risico's zijn gelegen in de afbouw van het SW bedrijf. Hierbij ontstaat een spanningsveld tussen omzetrealisatie (bediening van externe klanten) en ontwikkeling respectievelijk uitstroom van medewerkers. In het verlengde hiervan onderkent de organisatie dat de productiviteit onder druk komt te staan, als gevolg van uitstroom van medewerkers die gemiddeld een hogere productiviteit kennen.

De NoordWestGroep beperkt deze risico's door het beschikbaar stellen van de infra structuur voor re-integratie activiteiten voor andere partijen, met name voor de IGSD Steenwijkerland en Westerveld. Voor langere termijn zal de NoordWestGroep samen met de aandeelhouder (gemeente Steenwijkerland) strategische keuzes moeten maken hoe deze risico's op lange termijn te beheersen.

Financiële risico's

De NoordWestGroep kent geen externe financiering en zet geen gelden actief uit om rendement mee te behalen. De organisatie loopt geen koersrisico's, valutarisico's en renterisico.

Hoewel de organisatie een kredietfaciliteit heeft bij de bank, zijn de mogelijkheden om financiering aan te trekken voor investeringen beperkt. Financiering van de activiteiten dient de organisatie primair financiering uit eigen kasstromen te vinden, waarbij in de overeenkomst met de gemeente Steenwijkerland een minimum niveau van eigen vermogen is overeen gekomen. Hiermee wordt het liquiditeitsrisico beperkt.

kengetallen	2016	2015
Solvabiliteit	0,35	0,31
Current Ratio	0,94	1,11

De solvabiliteit ultimo 2016 ligt met 35% lager dan vorig jaar. Dit komt doordat de overige schulden zijn gedaald.

De current ratio is lager dan voorgaand jaar. De liquide middelen zijn in 2016 afgenomen ten opzichte van voorgaand jaar, met name door forse investeringen en doordat de gemeentelijke bijdrage pas in 2017 betaald

zal worden terwijl deze vorig jaar reeds was bevoorschot in het boekjaar. De overige vorderingen liggen in lijn met voorgaand jaar terwijl de overige schulden zijn gedaald.

Omdat er door NoordWestGroep NV geen transacties buiten de Eurozone worden gerealiseerd en geen leningen bij de bank zijn aangetrokken, is er binnen NoordWestGroep geen sprake van valuta- prijs- en kredietrisico'.

Wet-en regelgeving

De NoordWestGroep voert een wettelijke regeling uit en is daarmee onderhevig aan politieke beslissingen, zowel op rijks- als op gemeentelijk niveau. De belangrijkste risico's die de NoordWestGroep loopt zijn hierbij de politieke besluitvorming ten aanzien van de uitvoering SW regeling.

Beheersing

De hiervoor genoemde risico's zijn vooral gelegen in externe factoren die de organisatie maar ten dele kan beheersen. De risico's die voortvloeien uit politieke besluitvorming op rijksniveau kan de NoordWestGroep beperken door slim en efficiënt in te spelen op veranderingen hierin. Hierbij wordt op korte termijn vooral ingezet op beschikbaar stellen van de infrastructuur voor re-integratieactiviteiten. Voor de lange termijn zal de NoordWestGroep samen met haar aandeelhouder, welke uiteindelijk verantwoordelijk is voor de uitvoering van de taak en financieel risico loopt, samen optrekken om hier op lange termijn invulling aan te geven.

Toekomstige ontwikkelingen

Voor een toelichting op de toekomstige ontwikkelingen verwijzen wij naar het jaarverslag dat integraal onderdeel uitmaakt van deze jaarstukken.

Geconsolideerde balans per 31 december 2016

Bedragen x € 1.000,-

		31-12-2016		31-12-2015	
Vaste activa					
1	**Materiële vaste activa**				
	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	962		1.034	
	Machines en installaties	318		139	
	Andere vaste bedrijfsmiddelen	310		204	
			1.590		**1.377**
2	**Financiële vaste activa**				
	Overige vorderingen		**4**		**4**
Vlottende activa					
3	**Voorraden**				
	Grond- en hulpstoffen	16		15	
	Onderhanden werk	1		1	
	Gereed product en handelsgoederen	4		7	
			21		**23**
4	**Vorderingen**				
	Vorderingen op handelsdebiteuren	827		992	
	Overige vorderingen	334		4	
	Overlopende activa	124		189	
			1.285		**1.185**
5	**Liquide middelen**		**96**		**824**
Totaal activa			**2.996**		**3.413**
Passiva					
6	**Groepsvermogen**		**1.045**		**1.045**
7	**Voorzieningen**		**428**		**483**
8	**Langlopende schulden**		**37**		**52**
9	**Kortlopende schulden**				
	Schulden aan leveranciers en handelskredieten	202		167	
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	406		470	
	Overige schulden	2		202	
	Overlopende passiva	876		994	
			1.486		**1.833**
Totaal passiva			**2.996**		**3.413**

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2016

Bedragen x € 1.000,-		2016	2015
Bedrijfsopbrengsten			
10	Netto omzet	4.050	3.575
	Wijzigingen in onderhanden werk	9	50
11	Overige bedrijfsopbrengsten	9.519	9.401
	Som der bedrijfsopbrengsten	**13.578**	**13.026**
Bedrijfslasten			
12	Kosten van grond- en hulpstoffen	97	86
13	Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	532	132
14	Lonen en salarissen	10.933	10.863
15	Afschrijvingen materiële vaste activa	243	238
16	Overige bedrijfskosten	1.771	1.700
	Som der bedrijfslasten	**13.576**	**13.019**
Bedrijfsresultaat		**2**	**7**
17	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	0	0
18	Rentelasten en soortgelijke kosten	2	7
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		**0**	**0**
	Buitengewone baten en lasten	0	0
Resultaat na belastingen		**0**	**0**

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2016

Bedragen x € 1.000,-	2016		2015	
Bedrijfsresultaat		**2**		**7**
Aanpassingen:				
Afschrijvingen en overige waardeveranderingen	243		238	
Mutatie voorzieningen	-55		-30	
		188		**208**
Veranderingen in het werkkapitaal				
Vorderingen	-100		-296	
Voorraden	2		104	
Kortlopende schulden	-347		5	
		-445		**-187**
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		**-255**		**28**
Saldo interestbaten en -lasten	-2		-7	
Kasstroom uit operationele activiteiten		**-2**		**-7**
Investeringen in vaste activa	-459		-204	
Desinvesteringen in vaste activa	3		11	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-456**		**-193**
Aantrekking langlopende leningen	0		0	
Aflossing langlopende leningen	0		0	
Overige non cash transacties	-15		-21	
Mutatie rekening courant kredietinstellingen	0		0	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-15**		**-21**
Netto kasstroom		**-728**		**-193**
Saldo liquide middelen 1 januari		824		1.017
Saldo liquide middelen 31 december		96		824
Mutatie gedurende verslagjaar		**-728**		**-193**

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

De vennootschap heeft de geconsolideerde jaarrekening opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek. De jaarrekening is opgemaakt op 11 mei 2017.

De jaarrekening is opgesteld in euro's. Bedragen in de tabellen en specificaties zijn * € 1.000,-. In de tekstuele toelichting zijn de bedragen in hele bedragen € opgenomen.

Activiteit van de groep

De vennootschap heeft ten doel in het kader van de wettelijke bepalingen op het gebied van gesubsidieerde arbeid het aanbieden van arbeid onder aangepaste omstandigheden, het doen realiseren van dienstbetrekkingen en detacheringen ten behoeve van in de wettelijke bepalingen bedoelde personen.

Hoofd van de groep

De NoordWestGroep N.V. te Steenwijkerland staat aan het hoofd van de groep van de NoordWestGroep en consolideert de financiële gegevens van de volgende entiteiten:

- Werkstation B.V. te Steenwijkerland - aandelen in geplaatst kapitaal: 100% (€ 18.000)
- WERKIDEE B.V. te Steenwijkerland - aandelen in geplaatst kapitaal: 100% (€ 18.000)

In de geconsolideerde jaarrekening van NoordWestGroep N.V. zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van NoordWestGroep N.V.

De financiële gegevens van NoordWestGroep N.V. zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

Statutair vestingingsadres

NoordWestGroep N.V. is statutair gevestigd te Steenwijk en kantoorhoudend aan Koematen 36-38 te Steenwijk (Postadres: postbus 163, 8330 AD Steenwijk). NoordWestGroep N.V. staat ingeschreven in het handelsregister onder nummer 05066926.

De gemeente Steenwijkerland is als enig aandeelhouder een aan NoordWestGroep N.V. verbonden partij. De IGSD Steenwijkerland en Westerveld is een verbonden partij vanwege het feit dat de aandeelhouder van de NoordWestGroep tevens onderdeel is van het bestuur van de IGSD. Daarnaast kennen de organisaties NoordWestGroep en IGSD Steenwijkerland één directie en worden deze aangestuurd door een gezamenlijk MT.

Continuïteit

Ondanks dat het recente boekjaar is afgesloten met verlies en er op korte termijn geen zicht is op een positief bedrijfsresultaat, is voor de waardering van de balans en het bepalen van het resultaat uitgegaan van 'going concern'.

De continuïteit van de vennootschap is geborgd op grond van de samenwerkingsovereenkomst WSW met gemeente Steenwijkerland, gedateerd op 21 februari 2007 en geldend voor onbepaalde tijd. In genoemde overeenkomst zijn bepalingen opgenomen welke borgen dat zodra de vrij besteedbare reserve van de vennootschap lager is dan € 500.000, een gemeentelijke bijdrage wordt betaald ter aanvulling van de vrij besteedbare reserve.

Niettemin is de continuïteit van de vennootschap afhankelijk van de voortzetting van de gemeentelijke bijdrage die afhankelijk is van de visie en het beleid van de gemeente, de wijze waarop daaraan invulling wordt gegeven en de mate waarin de vennootschap daarin haar rol kan vervullen.

In het kader van continuïteit wordt eveneens verwezen naar de toelichting in het voorwoord met betrekking tot toekomstige ontwikkelingen en niet uit de balans blijkende verplichtingen.

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichten en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de "Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen". Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de vennootschap en haar groepsmaatschappijen, krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Financiële vaste activa

De financiële activa worden gewaardeerd op nominale waarde.

Voorraden

De grond- en hulpstoffen worden afhankelijk van de aard gewaardeerd tegen de op de gemiddelde inkoopprijs gebaseerde standaard verrekenprijs c.q. de inkoopprijs. Het onderhanden werk is gewaardeerd tegen de verwachte opbrengstwaarde. De voorraad gereed product is gewaardeerd tegen kostprijs. Voorzieningen voor incourante voorraden worden in mindering gebracht op de boekwaarde.

Vorderingen

Deze posten zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Op het totaalbedrag van de debiteuren is een bedrag voor voorziening dubieuze debiteuren in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van een individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen. Alle opgenomen vorderingen hebben een looptijd van < 1 jaar.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd indien de groep op balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang betrouwbaar is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde.

De hoogte van de voorziening is als volgt bepaald:

- *Onderhoud gebouwen*: op basis van een onderhoudsplan dat loopt tot en met 2024.
- *Jubilea*: Op grond van RJ 271 is een voorziening getroffen voor middels Cao's vastgelegde rechten op uitkering bij ambtsjubilea. Voor SW medewerkers en ambtelijke medewerkers geldt bij 25- en 40- jarig ambtsjubileum een uitkering van respectievelijk een half maandsalaris en een maandsalaris. Er is sprake van lineaire toerekening aan het resultaat in een periode die overeenkomt met de verwachte gemiddelde resterende diensttijd van de actieve medewerkers. Het betreft een langlopende voorziening.
- *Overig*: de overige voorziening betreft een voorziening voor de kosten met betrekking tot WW-verplichtingen voor oud-werknemers.

Pensioenen

NoordWestGroep N.V. heeft voor haar werknemers pensioenregelingen ondergebracht bij het Pensioenfonds Werk en(re)Integratie (PWRI) en bij het Pensioenfonds voor overheid en onderwijs ABP. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. NoordWestGroep N.V. heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij PWRI en/of ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. NoordWestGroep N.V. heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. De dekkingsgraad van het pensioenfonds Werk en (re)Integratie was in december 2016 98,1% (december 2015: 106,0%. Bron: http://www.pwri.nl). De dekkingsgraad van het Pensioenfonds voor overheid en onderwijs ABP was in december 2016 96,6% (2015: 97,2% bron: http://www.abp.nl).

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Winst of verlies worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Opbrengsten

De opbrengsten betreffen de aan derden in rekening gebrachte bedragen voor in het verslagjaar geleverde goederen en diensten exclusief omzetbelasting.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Overige opbrengsten

De rijksbijdrage Wsw betreffen de via de gemeente ontvangen subsidie Wsw. Andere bijdragen hebben betrekking op de via gemeente Steenwijkerland en IGSD ontvangen subsidies voor ondermeer de loon- en overige kosten van de voormalige WIW/WEP en I/D-regeling en WWB.

Andere opbrengsten bestaan uit opbrengsten uit verhuur van vastgoed, gemeentelijke bijdragen, doorbelaste loonkosten en incidentele baten.

Kosten

De kosten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben en berekend op basis van de historische kostprijs.

Belastingen

Per 1 januari 2016 is de belastingplicht in de vennootschapsbelasting uitgebreid voor overheidslichamen en daarmee ook voor lichamen waarvan uitsluitend Nederlandse publiekrechtelijke rechtspersonen aandeelhouder zijn, zoals de NoordWestGroep. Dit zijn privaatrechtelijke overheidslichamen en ook voor deze organisaties geldt met ingang van 1 januari 2016 de belastingplicht voor de vennootschapsbelasting.

Onder de nieuwe wet bestaan een aantal vrijstellingen, waaronder specifiek een vrijstelling voor lichamen die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend werkzaamheden verrichten welke bestaan uit het bieden van een passende werkzaamheid aan mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperkingen.

De NoordWestGroep heeft ook een verzoek ingediend voor vrijstelling van de belastingplicht voor de vennootschapsbelasting, waaronder ook de verplichting tot het doen van aangifte. Hierop is nog geen definitief oordeel ontvangen.

Omdat het resultaat over het boekjaar 2016 negatief is voor gemeentelijke bijdrage en inclusief gemeentelijke bijdrage eindigt op nihil, is er geen belastinglast opgenomen voor 2016.

Grondslagen kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uitsluitend uit liquide middelen.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

1	**Materiële vaste activa**	**2016**	**2015**
	Boekwaarde per 1 januari	1.377	1.422
	Investeringen	459	204
	Afschrijvingen (-/-)	243	238
	Bijzondere waardevermindering (-/-)	0	0
	Desinvesteringen (-/-)	3	11
	Boekwaarde per 31 december	1.590	1.377

Het verloop van de materiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	1.034	139	204	1.377
Investeringen	7	244	208	459
Afschrijvingen	78	66	99	243
Desinvesteringen	0	0	3	3
Boekwaarde per 31 december	963	317	310	1.590
Aanschafwaarde primo	2.119	1.877	1.906	5.902
Cum. Afschrijvingen	1.085	1.738	1.702	4.525
Boekwaarde per 1 januari	1.034	139	204	1.377
Aanschafwaarde ultimo	2.126	2.031	1.929	6.086
Cum. Afschrijvingen	1.164	1.713	1.619	4.496
Boekwaarde per 31 december	962	318	310	1.590
Afschrijvingspercentages	*0 en 5%*	*10, 20 en 25%*	*10, 20, 25 en 33%*	

De investeringen gedurende 2016 bestaan uit het volgende:

- Bedrijfswagens € 133.244
- Servers en pc's € 57.025
- Multifunctionele kopieer/scanner € 5.700
- Machines voor productie € 244.947
- Inventaris € 11.539
- Nieuwe bestrating € 6.850

Op de bedrijfsgebouwen en –terreinen rust geen hypothecaire verbondenheid en geen pandrecht.

2 Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaat uit een betaalde borgstelling voor het gehuurde object voor Perron 3.

Voorraden

De voorraden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

3 Voorraden	2016	2015
Grond- en hulpstoffen	16	15
Onderhanden werk: nog te factureren	1	1
Gereed product en handelsgoederen	4	7
Subtotaal voorraden	21	23
Af : voorziening voor incourante voorraden	0	0
Balans per 31 december	21	23

Vorderingen

De vorderingen zijn als volgt opgebouwd

4 Vorderingen	2016	2015
Vorderingen op handelsdebiteuren		
Vorderingen op handelsdebiteuren	856	1.025
Voorziening oninbare vorderingen op handelsdebiteuren	-29	-33
Balans per 31 december	827	992

Handelsvorderingen betreffen vorderingen voor geleverde goederen en diensten. Per balansdatum is een voorziening getroffen voor oninbare vorderingen op handelsdebiteuren van € 29.000 welk bedrag in mindering is gebracht op de handelsdebiteuren. De vordering op verbonden partijen bedraagt € 266.020 (2015: € 373.358) en heeft voor € 227.812 betrekking op de IGSD Steenwijkerland en Westerveld en € 38.208 op de gemeente Steenwijkerland.

Overige vorderingen	2016	2015
Gemeentelijke bijdrage	334	0
Overige vorderingen	0	4
Balans per 31 december	334	4

De vordering inzake de gemeentelijke bijdrage betreft het restant op de gemeentelijke bijdrage 2016 van gemeente Steenwijkerland. Middels vaststelling van de jaarstukken 2016 van de gemeente Steenwijkerland zal deze bijdrage formeel worden bekrachtigd en uitgekeerd.

Overlopende activa	2016	2015
Vooruitbetaalde kosten	33	36
Personeelskosten	3	3
Onverschuldigde betaling	5	0
Overig	83	150
Balans per 31 december	124	189

De overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd < 1 jaar. De onverschuldigde betaling betreft afrekening tussen NoordWestgroep en een voormalig directeur. Zie hiervoor de WNT verantwoording, welke is opgenomen in de toelichting op de personeelskosten. Bij het vaststellen van de jaarrekening is de onverschuldigde betaling nog niet ontvangen.

Liquide middelen

5 Liquide middelen	2016	2015
Kas	2	3
Rekening courant	87	811
Spaarrekening	4	4
Kruisposten	3	6
Balans per 31 december	96	824

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Groepsvermogen

6 Groepsvermogen	2016	2015
Gestort en opgevraagd kapitaal	545	545
Statutaire reserve	500	500
Resultaat lopend boekjaar	0	0
Balans per 31 december	1.045	1.045

Het totale maatschappelijke kapitaal bedraagt € 1.361.300, waarvan € 544.536 gestort. Middels een overeenkomst is bepaald dat dividend kan worden uitgekeerd voor zover de overige reserves een bedrag van € 1.000.000 te boven gaan.

Dankzij een gemeentelijke bijdrage is er ultimo 2016 een statutaire reserve positie van € 500.000. De onttrekking van het resultaat 2016 aan de statutaire reserve is onder voorbehoud van de goedkeuring van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

7 Voorzieningen	Onderhoud gebouw	Jubilea	Overig	Totaal
Boekwaarde 1 januari	246	169	68	483
Dotatie	19	40	0	59
Onttrekking (-/-)	57	23	11	91
Vrijval (-/-)	0	0	23	23
Balans per 31 december	208	186	34	428

De voorziening onderhoud gebouwen dient ter gelijkmatige verdeling van lasten van groot onderhoud van gebouwen. In 2014 is het onderhoudsplan geactualiseerd, de voorziening wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten tot en met 2024. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Op grond van RJ 271 dient een voorziening te worden getroffen voor middels CAO vastgelegde rechten op uitkeringen bij ambtsjubilea. Voor SW medewerkers en ambtelijke medewerkers geldt bij 25 en 40 jarig ambtsjubileum een netto uitkering van resp. een half maandsalaris en een volledig maandsalaris. Naast de natuurlijke uitstroom door pensionering is rekening gehouden met een blijfkans van 98% (2015: 98%) voor de SW respectievelijk 95% (2015: 95%) voor de ambtenaren op basis van het werkelijke verloop van de afgelopen 5 jaren. De voorziening is contant gemaakt tegen 1,0% (risicovrije rentevoet; 2015: 1,5%), in de berekening is rekening gehouden met een jaarlijkse salarisstijging van 1,5% (2015: 1,5%).

De NoordWestGroep is eigen risicodrager voor wat betreft de WW regeling met betrekking tot de ambtenaren die in dienst zijn. Eventuele kosten van oud medewerkers die WW ontvangen, worden bij de NoordWestGroep in rekening gebracht. De voorziening heeft betrekking op mogelijke WW verplichtingen voor huidige oud-medewerkers en kent een looptijd tot 2017.

Langlopende schulden

De langlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

8	Langlopende schulden	2016	2015
	Vooruitontvangen bijdrage PID	63	78
	Aanwending komend boekjaar	-26	-26
	Balans per 31 december	37	52

De vooruitontvangen bijdragen PID betreffen de van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in 2004 en 2005 ontvangen subsidie t.b.v. het indienst nemen van PID'ers en de bijdrage te dezer zake van de gemeente Steenwijkerland. De subsidie van het Rijk is gebaseerd op definitieve beschikkingen welke per persoon geoormerkt zijn.

Jaarlijks vindt een actualisatie plaats van de toerekening van de bijdrage aan het resultaat op basis van het verwachte aantal resterende dienstjaren van de desbetreffende personen, vallend onder deze regeling. Bij uitdiensttreding valt het gehele bedrag van de rijkssubsidie met betrekking tot de desbetreffende persoon vrij. De verwachte vrijval voor het jaar 2016 (aanwending komend boekjaar) is opgenomen als kortlopende schuld.

De langlopende schulden met een looptijd < 5 jaar bedragen € 63.000

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

9 Kortlopende schulden	2016	2015
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	202	167
Balans per 31 december	202	167
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing en pensioenlasten	285	309
Omzetbelasting	121	161
Balans per 31 december	406	470
Overige schulden		
Gemeentelijke bijdrage	0	202
Overige schulden	2	0
Balans per 31 december	2	202
Overlopende passiva		
Reservering vakantiegeld / verlofdagen	687	690
Aanwending komende boekjaar PID	26	26
Overig	163	278
Balans per 31 december	876	994

De schuld inzake vakantiegeld / verlofdagen in 2016 bestaat voor € 78.000 uit een verplichting voor verlofrechten ambtenaren (2015: € 72.000) en € 225.000 voor verlofrechten Wsw personeel (2015: € 241.000). Het overige deel van deze post is reservering voor vakantiegeld.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Huurverplichtingen:

Voor de exploitatie van stationsrestauratie Perron 3 is een horecaruimte gehuurd van NS Poort inzake NS Stations BV, voor de duur van 5 jaren. De huurovereenkomst loopt tot en met 31 december 2020 en is jaarlijks opzegbaar door de huurder met een opzegtermijn van 3 maanden. De huurverplichting bedraagt circa € 7.200 per jaar.

Onderhoudsovereenkomsten:

Voor de diverse installaties binnen de vestiging Koematen 36-38 (o.a. compressoren en beveiliging) loopt een onderhoudsovereenkomst voor de duur van 2 jaren, welke telkens stilzwijgend wordt verlengd. De verplichting bedraagt circa € 8.500 per jaar.

Verzekeringsovereenkomsten:

Enkele verzekeringen van omvang, zoals de opstalverzekering, de collectieve wagenparkverzekering (circa € 16.500) en de werkmaterieelverzekering (circa € 5.700) zijn gevat in 1-jarige polissen. De vervaldatum van deze polissen zijn op zijn vroegst per 1 januari 2018.

Rekening courant faciliteit

Bij Bank Nederlandse Gemeenten is een financieringsovereenkomst afgesloten met een kredietlimiet van € 700.000. De rentevergoeding is gebaseerd op 1-maands Euribor met een spread van 0,25%. Het krediet wordt verstrekt onder borgstelling door gemeente Steenwijkerland.

Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

De netto omzet kan als volgt worden gespecificeerd:

10	**Netto omzet**	**2016**	**2015**
	Omzet	4.050	3.575
	Wijzigingen in onderhanden werk	9	50
	Totaal omzet	4.059	3.625

De netto omzet per sector 2016 is als volgt te specificeren:

Sector	**Omzet**	**Mutatie OHW**	**Netto omzet**
* Arbeidsintegratie	1.569	1	1.570
* Werken en Leren Industriële dienstverlening	830	-1	829
* Werken en Leren Groenvoorziening	1.518	9	1.527
* Werken en Leren Facilitaire dienstverlening	133	0	133
Totaal	4.050	9	4.059

De netto omzet per sector in vergelijking tot vorig boekjaar is als volgt te specificeren:

Sector	**2016**	**2015**
* Arbeidsintegratie	1.570	1.537
* Werken en Leren Industriële dienstverlening	829	781
* Werken en Leren Groenvoorziening	1.527	1.198
* Werken en Leren Facilitaire dienstverlening	133	109
Totaal	4.059	3.625

De netto omzet van de sector Arbeidintegratie is als volgt te specificeren:

	2016	**2015**
* Omzet detacheringen Wsw	953	1.008
* Omzet detacheringen WIW en WWB	21	22
* Omzet detacheringen PID en diversen	12	17
* Trajecten IGSD	250	250
* Trajecten LWT	309	227
* Overige trajecten	25	13
Totaal	1.570	1.537

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit de volgende componenten:

11	Overige bedrijfsopbrengsten	2016	2015
	Rijksbijdrage Wsw	7.627	8.178
	Bijdrage WIW en Loondispensatie	150	150
	Bijdrage ID banen	15	19
	Doorbelasting directiekosten IGSD	84	122
	Doorbelaste personeelskosten frictie	64	178
	Doorbelasting payrolling IGSD	807	332
	Gemeentelijke bijdrage	621	298
	Huuropbrengsten	123	101
	Incidentele baten	28	23
	Totaal overige bedrijfsopbrengsten	9.519	9.401
	Som der bedrijfsopbrengsten	**13.578**	**13.026**

De Rijksbijdrage WSW is lager dan vorig jaar, met name door een daling van het aantal medewerkers en als gevolg daarvan een daling van het aantal arbeidsjaren naar 301,83 gemiddeld over 2016. Het aantal arbeidsjaren daalt door een dalend personeelsbestand (gemiddeld 283,1 FTE voor SW medewerker tegen gemiddeld 294,5 FTE over 2015). Het aantal begeleid werkers in 2016 is met 2 personen gestegen naar 12 (8,94 SE) ten opzichte van voorgaand jaar (10 personen voor gemiddeld 7,79 SE). Deze personen tellen wel mee in de realisatie van arbeidsjaren, maar staan niet bij de NoordWestGroep op de loonlijst

De bijdragen WIW en WWB en Loondispensatie zijn lager omdat er steeds minder personen binnen deze regelingen werkzaam zijn. Ultimo 2016 zijn er 6 medewerkers in dienst via de WIW-regeling (2015: 7) en geen cliënten in dienst op basis van Loondispensatie. Het gemiddeld aantal FTE over het jaar is gedaald met 0,9 naar 5,7 FTE over 2016.

Voor de bijdrage PID geldt dat er gedurende 2016 nog 1 medewerker in dienst was via de PID-regeling. Er is bij in dienst treding van de PID-medewerkers een langlopende verplichting ontstaan waaruit periodiek vrijval wordt gerealiseerd ter dekking van gemaakte loonkosten. In voorgaand jaar is de ingangsdatum van de AOW gewijzigd. De langlopende verplichting is aangepast voor salarisstijgingen.

De doorbelaste directiekosten hebben betrekking op 50% van de kosten van de directeur. Deze is verantwoordelijk voor zowel de NoordWestGroep als de IGSD Steenwijkerland en Westerveld. Conform een detacheringsovereenkomst wordt 50% doorbelast. De kosten zijn gedaald ten opzichte van voorgaand jaar door vervanging van de directeur gedurende 2015.

De doorbelaste frictiekosten hebben betrekking op kosten die door de gemeente Steenwijkerland zijn betaald en hebben betrekking op kosten die voortkomen uit de samenvoeging van de NoordWestGroep en de IGSD Steenwijkerland.

Met ingang van voorgaand jaar staan op verzoek van IGSD gemiddeld bijna 18 (2015: 9) medewerkers op de loonlijst van NoordWestGroep (Werkidee B.V.). Deze loonkosten worden integraal doorbelast aan opdracht gevende partij. Door het werken met deze zogenaamde payroll-constructie wordt op gemeentelijk niveau een

kostenbesparing gerealiseerd. In totaal zijn met deze afspraak ca. € 807.000 loonkosten gerealiseerd in 2016 (2015: € 332.000) .

Overeenkomstig hetgeen is toegelicht onder Eigen vermogen is als gevolg van de resultaatontwikkeling in 2016 een gemeentelijke bijdrage van gemeente Steenwijkerland aan de orde. Vermeld dient te worden dat formele besluitvorming hierover nog niet heeft plaatsgevonden. Middels vaststelling van de jaarstukken 2016 van de gemeente Steenwijkerland zal deze bijdrage formeel worden bekrachtigd.

Zonder de gemeentelijke bijdrage van de gemeente Steenwijkerland zou het resultaat over 2016 -/- € 621.166 (2015: -/- € 297.789) bedragen.

Gedurende 2016 is er bedrijfsruimte verhuurd geweest aan drie externe partijen. Er is een vloeroppervlakte van ca. 500 m² verhuurd aan Bindingen B.V. (ca. € 30.000). De huur was overeengekomen voor de periode 1 januari tot en met 31 december 2015 en is per 2016 met een jaar verlengd.

Met ingang van 21 mei 2012 is een vloeroppervlakte van circa 667m² verhuurd aan Stichting Interakt Contour De Variant. De overeengekomen huurperiode loopt van 1 juli 2015 tot en met 30 juni 2016 en is na deze periode verlengd voor onbepaalde tijd. De overeengekomen huur bedraagt € 70 per vierkante meter. De Variant vergoedt ook kosten voor het gebruik van nutsvoorzieningen.

Per 1 januari 2016 is een huurovereenkomst afgesloten, met Hometeam, welke loopt tot en met 31 december 2020 met de mogelijkheid tot verlenging van 5 jaar. Dit betreft de verhuur van kantoorruimte en werk/opslagruimte. De verhuurde kantoorruimte omvat 488m2 tegen een prijs van € 67,50 per m2.

De incidentele baten bestaan uit boekwinsten op verkoop van activa en een ontvangen ESF subsidie met betrekking tot eerdere jaren.

Directe productiekosten

De directe productiekosten bestaan uit het volgende

	Directe productiekosten	2016	2015
12	Kosten van grond- en hulpstoffen	97	86
13	Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	532	132
	Totaal directe productiekosten	629	218

De hogere directe productiekosten staan onder andere in relatie tot een hogere omzet. Daarnaast omvat dit uitbestede specialistische werkzaamheden met betrekking tot onkruidbestrijding van verharde oppervlakken welke door een externe partij is uitgevoerd.

Lonen en Salarissen

De lonen en salarissen bestaan uit de volgende componenten

14	**Lonen en salarissen**	**2016**	**2015**
	Loonkosten kaderpersoneel	1.872	1.971
	Loonkosten Wsw personeel	8.166	8.375
	Loonkosten overige regelingen	895	517
	Totaal lonen en salarissen	10.933	10.863
	Personeelsleden (gemiddeld)		
	Kaderpersoneel - vaste formatie (fte)	*30,6*	*33,0*
	Kosten per FTE	*61,2*	*59,7*
	Kaderpersoneel - uitzendkrachten	*4,6*	*3,9*
	Wsw personeel (in fte)	*283,1*	*294,5*
	Wsw personeel (in arbeidsjaren)	*292,9*	*304,5*
	Wsw loonkosten per fte gem (bedragen x € 1.000,-)	*28,8*	*28,4*

	2016	**2015**
Kaderpersoneel :		
Lonen en salarissen	1.486	1.580
Sociale lasten	211	197
Pensioenpremies	175	194
Totaal	1.872	1.971

	2016	**2015**
Wsw personeel :		
Lonen en salarissen	6.509	6.598
Sociale lasten	1.134	1.125
Pensioenpremies	523	652
Totaal	8.166	8.375

	2016	**2015**
Subsidieresultaat Wsw		
Rijksbijdrage Wsw	7.627	8.178
Loonkosten Wsw personeel	8.166	8.375
Overige personeelskosten Wsw	267	206
Kosten begeleid werken	95	75
Totaal	-901	-478

De Rijksbijdrage Wsw is niet kostendekkend voor de loonkosten van Wsw personeel. Het subsidieresultaat voor SW medewerkers is gedaald. De subsidie per SE ligt lager dan vorig jaar (-3,6%), terwijl de loonkosten voor SW medewerkers zijn gestegen door CAO ontwikkelingen met gemiddeld 0,4% per FTE.

De loonkosten voor overige regelingen zijn als volgt:

	2016	2015
Overige regelingen		
Lonen en salarissen	687	404
Sociale lasten	153	80
Pensioenpremies	55	33
Totaal	895	517

De totale loonkosten overige regelingen betreffen met name de loonkosten voor regelingen WIW en PID en voor personeelsleden in dienst van Werkidee BV welke zijn gedetacheerd aan gemeente Steenwijkerland en IGSD.

Voor regeling PID geldt dat het aantal fte gelijk is gebleven ten opzichte van 2015. Het aantal medewerkers in dienst via de WIW regeling is gedaald met 1 persoon naar 6. Het aantal FTE is gedaald van 6,6 in vorig jaar naar 5,7 ultimo 2016.

Het aantal medewerkers dat via een payrollconstructie in dienst is en waarvan de loonkosten integraal worden doorbelast aan de IGSD is in 2016 toegenomen. Gemiddeld werden 18 ambtelijke medewerkers van IGSD via Werkidee BV verloond (2015: 9 medewerkers).

De directeur van de NoordWestGroep NV & IGSD wordt betaald door de NoordWestGroep en wordt voor 50% doorbelast aan de IGSD.

Zie voor meer informatie ook de toelichting vermeld bij rubriek 11, Overige bedrijfsopbrengsten, alwaar de ontvangen detacheervergoeding wordt toegelicht.

De pensioenen zijn ondergebracht bij de bedrijfstakpensioenfondsen, welke een toegezegde pensioenregeling betreffen. Ingeval van een tekort bij een bedrijfstakpensioenfonds bestaat voor NoordWestGroep geen andere verplichting dan een hogere toekomstige premie.

WNT-verantwoording 2016 NoordWestGroep N.V.

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op NoordWestGroep N.V. van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT maximum

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor NoordWestGroep N.V. is € 179.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Commissarissen bedraagt voor de voorzitter 15%

en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	G. van Hofwegen	L. Koopal
Functiegegevens	Directeur	n.v.t.
Aanvang[1] en einde functievervulling in 2016	1/6 - 31/12	n.v.t.
Omvang dienstverband (in fte)	0,44	n.v.t.
Gewezen topfunctionaris?	Nee	
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	
Individueel WNT-maximum	€ 46.644	n.v.t.
Beloning	€ 38.375	n.v.t.
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	n.v.t.
Subtotaal	**€ 38.375**	**n.v.t.**
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	
Totaal bezoldiging	**€ 38.375**	**n.v.t.**
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.	
Gegevens 2015		
Aanvang en einde functievervulling in 2015	18/5 - 17/11	1/1 - 29/4
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	0,44	0,50
Beloning	€ 51.974	€ 1.925
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -
Totaal bezoldiging 2015	**€ 51.974**	**€ 1.925**

uitkeringen wegens beeindiging van het dienstverband

	2015
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	
Functie(s) gedurende dienstverband	Directeur
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Echte of fictieve dienstbetrekking?	Ja
Individueel WNT-maximum ontslaguitkering	€ 75.000
Totaal overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 79.750
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -4.750
Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	**€ 75.000**

De bezoldiging 2015 van de heer L. Koopal is aangepast. In 2015 heeft de heer Koopal een functie als directeur ingevuld. Met ingang van 30 april 2015 heeft de directeur geen werkzaamheden meer verricht voor de NoordWestGroep. Op 8 juli 2015 is met L. Koopal overeen gekomen dat het aflopende contract niet verlengd zou worden. De periode tot en met 7 juli 2015 is door de NoordWestGroep – op basis van jurisprudentie hierover - in vorig jaar aangemerkt als onderdeel van het dienstverband. Na het opmaken van de jaarrekening heeft het ministerie van BZK deze tussenliggende periode echter alsnog aangemerkt als een periode van non-activiteit en de bezoldiging in deze periode aangemerkt als onderdeel van de ‘uitkering wegens beëindiging van het dienstverband’.

Bij het opmaken van de jaarrekening 2016 heeft de NoordWestGroep een vooraankondiging ontvangen van het ministerie van BZK over deze zienswijze, hierop is echter nog nog geen definitief besluit op genomen. De bezoldiging over de periode van 30 april 2015 tot en met 30 november 2015 bedraagt € 79.750 en is op basis van het standpunt van BZK opgenomen onder 'uitkering wegens beëindiging van het dienstverband'. Door deze aanpassing zou een onverschuldigd betaald bedrag ontstaan van € 4.750,-. Dit is lager dan BZK heeft berekend, met name als gevolg van een juiste toerekening aan de periode en een correctie in de bezoldiging van een dubbeltelling in de pensioenlasten 2015.

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

bedragen x € 1	G. van Hofwegen
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	4/1 - 31-5
Aantal kalendermaanden waarin functievervulling vóór 2016	7
Aantal kalendermaanden waarin functievervulling	5
Aantal uren functievervulling in 2016	352
Individueel WNT-maximum	€ 90.000
Maximum uurtarief	€ 175
Uitgekeerde bezoldiging in 2016	€ 45.000
Bezoldiging per uur	€ 128
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -
Totaal bezoldiging	€ 45.000
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	W.R.M. Toering	H.A.M. Korst	J. Smit
Functiegegevens	Voorzitter	Commissaris	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 26.850	€ 17.900	€ 17.900
Beloning	€ 6.877	€ 5.158	€ 5.158
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Subtotaal	€ 6.877	€ 5.158	€ 5.158
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -	€ -
Totaal bezoldiging	**€ 6.877**	**€ 5.158**	**€ 5.158**
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	€ 3.295	€ 5.236	€ 4.996
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	€ 3.295	€ 5.236	€ 4.996

15	Afschrijvingen materiële vaste activa	2016	2015
	Gebouwen en terreinen	78	86
	Machines en installaties	66	65
	Overige materiële vaste activa	99	87
	Totaal afschrijvingen materiële vaste activa	243	238

De hogere afschrijvingskosten worden veroorzaakt doordat in 2016 er veel geïnvesteerd is in materiele vaste activa.

16	Overige bedrijfskosten	2016	2015
	Overige personeelskosten	346	298
	Kosten begeleid werken	95	75
	Kosten inleenkrachten	507	388
	Huisvestingskosten	210	183
	Kosten vervoermiddelen en machines	266	245
	Productiegerelateerde indirecte kosten	26	32
	Verkoopkosten	7	29
	Verzekeringen en belastingen	30	45
	Accountantskosten	29	37
	Algemene kosten	255	283
	Incidentele lasten	0	85
	Totaal overige bedrijfskosten	1.771	1.700

De overige personeelskosten hebben betrekking op de kosten welke niet behoren tot de kosten voor lonen en salarissen maar wel te maken hebben met het personeel, zoals kosten voor bedrijfskleding, reiskostenvergoedingen en kosten met betrekking tot arbeidsomstandigheden (Arbo).

De kosten begeleid werken zijn € 20.000 hoger doordat er in dit jaar meer medewerkers begeleid werken. Hierdoor wordt er een hogere loonkostensubsidie aan de werkgevers verstrekt.

De huisvestingskosten stijgen met name door hogere kosten voor doorbelaste huisvestingskosten voor het gebruik aan de locatie IGSD aan de Vesting 13-15.

De kosten voor inleenkrachten zijn hoger doordat de begeleider van LeerWerkTrajecten in dienst is getreden bij de IGSD (vorig jaar: vast personeel NoordWestGroep). Omdat deze medewerker ingezet wordt voor Leer-Werk trajecten bij Dijka, wordt deze doorbelast aan de NoordWestGroep. Daarnaast is in 2016 een communicatiemedewerker aangenomen voor de IGSD en NoordWestGroep, deze komt voor 50% ten laste van de NoordWestGroep.

Daarnaast zijn de kosten voor de kwaliteitsmedewerker hoger op inleenkrachten. In vorig jaar is door de kwaliteitsmedewerker een adviestraject gedaan, waardoor de kosten voor inleen in vorig jaar lager was, de kosten voor advies hoger.

De verkoopkosten zijn lager dan vorig jaar vanwege het afschrijven van een oude vordering in 2015. Deze had betrekking op een afrekening van arbeidsjaren met andere gemeenten. Medio 2015 bleek deze vordering niet terecht, waarmee deze in 2015 is afgeboekt (€ 16.000).

De algemene kosten zijn €36.000 lager, met name door lagere advieskosten (€ 23.000 lager, welke vorig jaar zijn gemaakt voor advisering op arbeidsrechtelijk gebied) en lagere accountantskosten (€ 8.000). Daarnaast zijn de kosten voor onderhoud van de IT omgeving gedaald met € 4.000.

17	Rentelasten en soortgelijke kosten	2016	2015
	Rentelasten	0	5
	Bankkosten	2	2

Sinds 2011 is Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) de huisbankier van NoordWestGroep. BNG biedt NoordWestGroep een rekening courant krediet van € 700.000 tegen lage rentekosten.

Positieve banksaldi zijn weggezet tegen rentevergoeding. Er was gedurende het boekjaar minder saldo dan in 2015 om tegen rentevergoeding weg te zetten.

De rentelasten in vorig jaar hebben betrekking op heffingsrente.

Enkelvoudige balans per 31 december 2016

Bedragen x € 1.000,-

	31-12-2016		31-12-2015	
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	962		1.034	
Machines en installaties	318		139	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	310		204	
		1.590		**1.377**
Financiële vaste activa				
Deelneming	36		36	
Overige vorderingen	4		4	
		40		**40**
Vlottende activa				
Voorraden				
Grond- en hulpstoffen	16		15	
Onderhanden werk	1		1	
Gereed product en handelsgoederen	4		7	
		21		**23**
Vorderingen				
Vorderingen op handelsdebiteuren	827		992	
Overige vorderingen	334		4	
Overlopende activa	124		189	
		1.285		**1.185**
Liquide middelen		**96**		**824**
Totaal activa		**3.032**		**3.449**
Passiva				
Eigen vermogen				
Gestort en opgevraagd kapitaal	545		545	
Statutaire reserve	500		500	
Resultaat lopend boekjaar	0		0	
		1.045		**1.045**
Voorzieningen		**428**		**483**
Langlopende schulden		**37**		**52**
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	202		167	
Schulden aan groepsmaatschappijen	36		36	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	406		470	
Overige schulden	2		202	
Overlopende passiva	876		994	
		1.522		**1.869**
Totaal passiva		**3.032**		**3.449**

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2016

Bedragen x € 1.000,-	2016	2015
Netto omzet	**4.050**	**3.575**
Wijzigingen in onderhanden werk	9	50
Overige bedrijfsopbrengsten	9.519	9.401
Som der bedrijfsopbrengsten	**13.578**	**13.026**
Kosten van grond- en hulpstoffen	97	86
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	532	132
Lonen en salarissen	9.784	9.956
Afschrijvingen materiële vaste activa	243	238
Overige bedrijfskosten	2.920	2.607
Som der bedrijfslasten	**13.576**	**13.019**
Bedrijfsresultaat	**2**	**7**
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	0	0
Rentelasten en soortgelijke kosten	2	7
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor en na belastingen	**0**	**0**

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

Financiële vaste activa

De deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op netto-vermogenswaarde. Deelnemingen met een negatieve netto-vermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Toelichting vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening

In onderstaande toelichting zijn de posten vermeld die ten gevolge van consolidatie van de toelichting op de balans van NoordWestGroep afwijken.

Financiële vaste activa	**2016**	**2015**
Deelnemingen	36	36
Borgstelling huurpand	4	4
	40	40

De deelnemingen betreffen de 100% deelname in de dochterondernemingen Werkstation B.V. en WerkIdee B.V. van elk € 18.000.

Aandelenkapitaal	**2016**	**2015**
Geplaatst kapitaal	1.361	1.361
Niet gestort	-817	-817
Gestort en opgevraagd kapitaal	545	545

Statutaire reserve	**2016**	**2015**
Saldo per 1 januari	500	500
Resultaat vorig boekjaar	0	0
Saldo per 31 december	500	500
Resultaat lopend boekjaar	0	0

Het totale maatschappelijke kapitaal bedraagt € 1.361.300, waarvan € 544.536 is gestort. Middels een overeenkomst is bepaald dat dividend kan worden uitgekeerd voor zover de overige reserves een bedrag van € 1.000.000 te boven gaan.

Dankzij een gemeentelijke bijdrage is er ultimo 2016 een statutaire reserve positie van € 500.000. De onttrekking van het resultaat 2016 aan de statutaire reserve is onder voorbehoud van de goedkeuring van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Kortlopende schulden	2016	2015
Schulden aan groepsmaatschappijen		
Schuld aan WerkIdee B.V.	18	18
Schuld aan Werkstation B.V.	18	18
	36	36
Overige schulden		
Rijkssubsidie	2	0
Gemeentelijke bijdrage	0	203
Balans per 31 december	2	203

Toelichting winst- en verliesrekening

Ten opzichte van de geconsolideerde winst- en verliesrekening van NoordWestGroep zijn de kosten voor Lonen en salarissen gewijzigd. In de geconsolideerde resultaatrekening werden de loonkosten van Werkstation BV en WerkIdee BV gepresenteerd als onderdeel van "Lonen en salarissen - Overige regelingen" (rubriek 14), in de enkelvoudige winst- en verliesrekening worden de loonkosten van uitsluitend NoordWestGroep NV gepresenteerd. De kosten van het personeel van Werkidee B.V. en Werkstation B.V. zijn enkelvoudig geclassificeerd als inleenkosten onder de overige bedrijfskosten.

De loonkosten in de vennootschappelijke jaarrekening van de NoordWestGroep is als volgt opgebouwd:

Lonen en salarissen	NoordWest Groep NV enkelvoudig	
	2016	2015
Loonkosten kaderpersoneel	1.618	1.581
Loonkosten Wsw personeel	8.166	8.375
Loonkosten overige regelingen	-	-
	9.784	9.956

Voor de toelichting op de sociale lasten en pensioenpremie verwijzen wij naar de toelichting op de personeelskosten in de geconsolideerde jaarrekening

Het personeel in dienst van Werkstation B.V. en WerkIdee B.V. wordt door NoordWestGroep N.V. integraal en tegen kostprijs ingeleend.

Overige bedrijfskosten	2016	2015
Overige personeelskosten	300	279
Kosten begeleid werken	95	75
Kosten inleenkrachten	507	388
Kosten inleen Werkidee B.V.	1.028	739
Kosten inleen Werkstation B.V.	166	187
Huisvestingskosten	210	183
Kosten vervoermiddelen en machines	266	245
Productiegerelateerde indirecte kosten	26	32
Verkoopkosten	7	29
Verzekeringen en belastingen	30	45
Accountantskosten	29	37
Algemene kosten	255	283
Incidentele lasten	0	85
Totaal overige bedrijfskosten	2.920	2.607

Ondertekening

NoordWestGroep N.V.

G. van Hofwegen

directeur

Raad van Commissarissen

W. Toering	J. Smit
Voorzitter	Secretaris

Overige gegevens

Statutaire bepaling inzake bestemming van het resultaat

Resultaat 2016

Het resultaat 2016 na gemeentelijke bijdrage van € 621.166 bedraagt € 0.

Bestemming resultaat

In overleg met de aandeelhouder is het maximum bedrag van de Overige Reserves bepaald op € 1.000.000. Komt de Overige Reserve boven dit bedrag, zal er dividend uitgekeerd worden. Een verlies zal in mindering gebracht worden op deze reserve. Als hierdoor deze statutaire reserve lager wordt dan € 500.000 zal de gemeente Steenwijkerland een gemeentelijke bijdrage in uitvoeringskosten Wsw betalen.

De situatie is in 2016 zo dat zonder gemeentelijke bijdrage het verlies € 621.166 bedraagt, waardoor de statutaire reserve uitkomt op -/- € 121.166. De gemeente heeft onder voorbehoud goedkeuring aangegeven een gemeentelijke bijdrage te betalen waardoor het tekort wordt aangezuiverd en er een statutaire reserve resteert van € 500.000 positief.

Het voorbehoud heeft betrekking op de goedkeuring van de jaarrekening 2016 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

Omtrent de bestemming van het resultaat is in de statuten het volgende bepaald.

Artikel 30, lid 1. De winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering, met inachtneming van het hierna in dit artikel bepaalde.

Artikel 30, lid 2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en eventuele andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voorzover het eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met een reserve van een miljoen euro (€ 1.000.000) alsmede de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.

Artikel 30, lid 3. Eventuele uitkering van winst geschiedt eerst na vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.

Vaststelling

Aandeelhouder

E. Dedden

Wethouder gemeente Steenwijkerland

AB	Algemeen Bestuur
a.i.	ad interim
AI	Arbeidsintegratie
B.V.	Besloten Vennootschap
BW	Begeleid Werken
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
DB	Dagelijks Bestuur
FTE	Fulltime-equivalent
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
ID	In- en doorstroom
IGSD-SW	Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland en Westerveld
IRO	Individuele Reintegratie Overeenkomst
MT	Management Team
NT	Nederlandse Taal
N.V.	Naamloze Vennootschap
OR	Ondernemingsraad
PID	Project In- en Doorstroom
RvC	Raad van Commissarissen
SE	Standaardeenheid
SW	Sociale Werkvoorziening
UWV	Uitvoering Werknemersverzekeringen
WGSP	Werkgeversservicepunt
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WIW	Werk Inschakeling Werkzoekenden
WMO	Werk Maatschappelijke Ondersteuning
WOL	Werken op Locatie
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
ZW	Ziektewet

© 2017 NoordWestGroep, Steenwijk

NoordWestGroep